

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

2010 ÁPRILIS

2010. ÉVI ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ VÁLASZTÁS

TÓTH GÁBOR, a FIDESZ KDNP képviselő-jelöltje már az 1. fordulóban mandátumot szerzett Pest megye 5. számú választókerületében 2010. április 11-én. Gratulálunk! Országgyűlési képviselőnk immár negyedszer kap felhatalmazást a választópolgároktól. A képviselő úrral készülő interjút következő számunkban közöljük, tudakolva, hogy a neki szavazott bizalmat miként kívánja együttműködésekre, s tettekre váltani Tura és a térség érdekében.

„Köszönöm támogatásukat, megtisztelő bizalmukat.”

Tóth Gábor

Pest megye 5. számú egyéni választókerületben 26.236 választópolgár jelent meg, az összes szavazásra jogosult 63,36%-a. Az eredmények:

1. Tóth Gábor (FIDESZ-KDNP)	15189 szavazat	56,53%
2. Koncz Balázs (Jobbik)	6341 szavazat	23,60%
3. Dr. Szabóné Müller Tímea (MSZP)	4431 szavazat	16,49%
4. Perna Pál (MDF)	907 szavazat	3,38%

A TARTALOMBÓL

- ▶ Szavazókörönkénti eredmények
- ▶ Induló önkormányzati projektek
- ▶ Sajtótájékoztató a Szelektív Kft.-ben
- ▶ Kupakgyűjtési akció az iskolában
- ▶ Turai karate sikerek
- ▶ Hatvani Zsolt rendőrtől és Pásztor Józsefné tanítótól búcsúztunk
- ▶ Húsvét a katolikus egyházban
- ▶ Internetes kommunikáció
- ▶ Hunderék régi történetei
- ▶ Ismét turaiak a tv-ben
- ▶ Critical mass – Biciklis nap lesz Turán is

Helyi Választási Iroda tájékoztatója

A 2010. ÁPRILIS 11-i országgyűlési képviselő választás első fordulóját Turán rendezésben lezajlott. A szavazat-számláló bizottságok és a Helyi Választási Iroda valamennyi tagja felkészült a feladat ellátására. Összesen 6322 fő választópolgár szerepelt a választói névjegyzékben, ebből turai lakóhellyel rendelkező 6308 fő, lakóhelyétől távol, igazolással kívánt szavazni 14 fő. A választáson 3798 választópolgár jelent meg. A választás részletes szavazóköri eredményei megtekinthetők a város honlapján (www.tura.hu).

Dolányi Róbertné, HVI-vezető

TURÁN 3798 választópolgár jelent meg, az összes szavazásra jogosult 60%-a. Az eredmények:

1. Tóth Gábor (FIDESZ-KDNP)	2 086 szavazat	54,92%
2. Koncz Balázs (Jobbik)	777 szavazat	20,46%
3. Dr. Szabóné Müller Tímea (MSZP)	766 szavazat	20,17%
4. Perna Pál (MDF)	120 szavazat	3,16%
1. FIDESZ-KDNP	2 098 szavazat	55,24%
2. JOBBIK	698 szavazat	18,38%
3. MSZP	664 szavazat	17,48%
4. LEHET MÁS A POLITIKA	179 szavazat	4,71%
3. MDF	77 szavazat	2,03%
3. CIVIL MOZGALOM	52 szavazat	1,37%

SAVAVAZÓKÖRÖNKÉNTI EREDMÉNYEK:

Szavazókör	Koncz Balázs (Jobbik)		Perna Pál (MDF)		Dr. Szabóné (MSZP)		Tóth Gábor (FIDESZ-KDNP)	
	Szavazat	%	Szavazat	%	Szavazat	%	Szavazat	%
1. Házasságkötő	90	17,01	15	2,84	80	15,12	339	64,08
2. Park utcai iskola	36	8,80	13	3,18	136	33,25	222	54,28
3. Iskola u.-i iskola	123	20,26	15	2,47	130	21,42	332	54,70
4. TSZ-iroda	123	31,78	7	1,81	77	19,90	176	45,48
5. VÜCS, Puskin t.	118	26,05	15	3,31	102	22,52	214	47,24
6. Hevesy úti iskola	118	24,84	27	5,68	68	14,32	250	52,63
7. Tabán úti iskola	80	17,94	13	2,91	84	18,83	263	58,97
8. Idősek Otthona	89	18,09	15	3,05	89	18,09	290	58,94
Összesen:	777	20,46	120	3,16	766	20,17	2086	54,92

Szavazókör	LMP		FIDESZ-KDNP		MSZP		MDF		CM		Jobbik	
	Szav.	%	Szav.	%	Szav.	%	Szav.	%	Szav.	%	Szav.	%
1.	20	3,78	344	65,03	70	13,23	7	1,32	13	2,46	73	13,80
2.	15	3,67	232	56,72	120	29,34	7	1,71	1	0,24	32	7,82
3.	37	6,10	327	53,87	112	18,45	8	1,32	4	0,66	114	18,78
4.	10	2,58	185	47,80	66	17,05	8	2,07	7	1,81	109	28,17
5.	19	4,19	224	49,45	90	19,87	12	2,65	1	0,22	105	23,18
6.	33	6,95	248	52,21	58	12,21	15	3,16	14	2,95	102	21,47
7.	24	5,38	253	56,73	70	15,70	10	2,24	4	0,90	79	17,71
8.	21	4,27	285	57,93	78	15,85	10	2,03	8	1,63	84	17,07
Összesen:	179	4,71	2098	55,24	664	17,48	77	2,03	52	1,37	698	18,38

Magyarázat: Az adatok csak az érvényes szavazatokat tartalmazzák. A szavazatszám %-ban kifejezett értéke a szavazókörben az adott pártra ill. jelöltre leadott összes szavazathoz viszonyított értéket jelenti. Az érvénytelen szavazatok száma miatt a %-os értékek összege nem 100%.

Tura 100 éves lakója: Dolányi Mihályné

Egészségi állapota miatt személyesen nem tudta fogadni az önkormányzat köszöntőjét, de az oklevelet, mellyel a Magyar Köztársaság Kormánya az idős polgárok iránti megbecsülését és a szépkorúak élettapasztalata iránti elkötelezettségét fejezi ki, elküldték számára. Mivel hallása és látása megromlott, s gyengélkedik, két éve már csak a szobája és emlékei az ő a kis világa. Csak segítséggel tud egy rövid időre felkelni ágyából, így a visszatekintést legkisebb lánya, Erdélyiné Kati néni, volt óvodavezető tette meg. Dolányi Mihályné Jenei Ilona 1910. március 1-én született egy kilenc gyermekes

család első gyermekeként. Édesapja a vasútnál volt hordár, édesanyja piacozott. A nagy családban a gyerekeknek is igen hamar dolgozniuk kellett, 12 évesen cselédnek álltak. Ilonka néni először a Dora-családnál volt „kis mindenes”, később pedig summás lett. 19 évesen ment férjhez Dolányi Mihály cipészhez, aki a falu előkelőségeinek is jó pár lábballit készített. Gazdagok ugyan nem lettek, de annyit megspóroltak, hogy egy kis házat tudtak venni, ahová öt gyermek született. Fiatalon, 38 évesen megözvegyült, legidősebb gyermeke akkor 17, a legfiatalabb 3 éves volt. A legnagyobb fiú lett a családfenntartó, így félbe kellett hagynia tanulmányait a gödöllői Premontreiben. Ilonka néni otthon földet,

szőlőt művelt, állatokat tartott, majd összegyűjtött pénzéből nagyobb házat vásárolt, gyerekeit pedig taníttatta tovább. Három lányából pedagógus lett, fiai pedig vezetőként dolgoztak. Ő maga tíz év után a TSZ-ből ment nyugdíjba. Édesanyja szellemi örökségéért ő is nagyon szerette a könyveket, szomjazta az információ újsgából, tv-ből, rádióból egyaránt. Emellett rengeteg turai hímzéses kézimunkát készített el, s főzte a finom ebédeket. Boldog volt, ha bármiben segíthetett, beszélgethetett népes családjával. 5 gyermeke, 13 unokája, 21 dédunokája és 1 ükunokája közül, aki teheti, ma is látogatja. Kívánjuk neki továbbra is a család örömeit, hisz rezdüléseivel jelzi, hogy érzi jelenlétüket!

A KÖLTÉSZET NAPJA In memoriam Radnóti

Látom, sűrű fátyol takarja léptedet.
Tested nesze, zakatoló gondolatok
Mint számysuhanás az éteren
A fájdalom súlya megrázza a földet
Utókor! Nézz, lásd, értsd és érezd!
Az utolsó lehelet előtti lét kapaszkodóját
A mához küldött fájdalmas üzenetet
Benne a küzdelem, az Emberszeretet.

Poéta lelki gondolat, a meggyötört testben
Jövőbe mutató rongyos papírszelet
Sötét éjben, találmra írt szavak, versek
Lélekből üvöltve vánszorog a menet
Mindzett embertelen kegyetlenség tette
A gonosz hajta-úzi tovább a hadat
Rogyadozó léptek, légből kapaszkodó ima
Ember, te tetted ezt az Emberrel!

Rettegő szív rejtekében, élő az üzenet
Reménysugár dalol a Hit kapaszkodóján
Álmában még kijuthat a földi pokol útján
Remegve, várva a felmentő Angyal seregét
Kíról rég lemondott már a józanész
Nem is remélhet, csak lelkében sóhajt
A hideg mardossa testét, szívét a fájdalom
Haladni előre, reményvel a jövő felé.

V. Sándor Irén Ilona (Tura)

A VERS ÍRÓJA
szeretettel meghívja a
Fővárosi Cserhát Művészkör Turai
Képző-és Iparművészek
Csoportjának

SZOLGÁLÓ SZERETET
c. kiállításmegnyitójára

2010. május 12-én 17 órára
a budapesti
Kinizsi Vintetka Galériába
(1092 Bp, Kinizsi u. 29.)

KIÁLLÍTÓ MŰVÉSEK:
Sáráné Blaskovics Judit,
Éliás Marcsi, Hazadi Mária,
Sándor Irén, Sándor István

Tájékoztató a Képviselő-testület üléséről

A március 22-i soron kívüli ülésen a Képviselő-testület először jóváhagyta a városháza akadálymentesítésére vonatkozó közbeszerzési eljárás ajánlati felhívását. Tárgyalta és elfogadta az útépitési hozzájárulásról szóló 8/2008.(IV.30) rendelet módosítására vonatkozó javaslatot, mely részletesebben szabályozza a részletfizetést is. *„A részletfizetés iránti kérelmet a határozat kézhezvételét követő 10 napon belül lehet előterjeszteni, e rendelet 2. számú melléklete szerinti 'Kérelem és nyilatkozat' nyomtatványon, a jövedelem nyilatkozat kitöltésével. A jövedelem nyilatkozathoz csatolni kell a jövedelem, ellátás típusának megfelelő igazolást.”* Ugyanakkor „a hozzájárulást meg nem fizető ingatlan tulajdonos útépitéssel érintett ingatlanára, ingatlan tulajdoni hányadára az önkormányzat az ingatlan nyilvántartásba jelzálogjogot jegyeztet be.” A jegyzői tájékoztatóban elhangzott, hogy sok a részletfizetési kérelem; a rendelet módosítás úgy történt, hogy a felmerült új igényeket is kezelni lehessen. Jenei Csabáné megjegyezte, hogy már két éve ismert volt az útépités, az önrész fizetésére is volt idő felkészülni a lakosoknak. A polgármester elmondta, hogy három lakossági fórumon is szó volt a Takarékpénztár által nyújtott lakossági hitel lehetőségekről, az újság is írt róla, volt lehetőség a tájékozódásra. Végül a testület zárt ülés keretében választott meg a szavazatszámú bizottságba egy póttagot a 2010-es országgyűlési választásokra.

A Képviselő-testület munkaterv szerinti ülése március 31-én volt. A lejárt határidejű önkormányzati határozatok végrehajtásáról szóló tájékoztató elfogadása után meghallgatta a testület Tusor Erzsébet tájékoztatóját **Turai Tanulókért Kiemelkedően Közhasznú Alapítvány tevékenységéről**. Az alapítvány részére az elmúlt évben 378 eFt-ot utalt át az APEH a befolyt 1%-ból. Jelentős kiadásai voltak. Pl. a turai gyerekek támogatására 311 eFt-ot, könyvekre 147 eFt-ot, iskolabútorok vásárlására 402 eFt-ot fordítottak. A kuratóriumi elnök tájékoztatóját megköszönték a képviselők.

Tárgyalta a testület a Szerkezeti Terv módosítására vonatkozó javaslatokat. Ezzel a témával március 25-én közel négy órás ülésen foglalkozott a Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság, meghallgatta B. Nagy Helga főépítész és munkatársainak előadását. A bizottság véleményét Jenei Csabáné ismertette. *Sok módosítási javaslat érkezett, melyeket meg kellett vitatni. Volt szó terület átsorolásról, lakóterület fejlesztésről, zöldövezet bővítésről, erdősítési lehetőségekről, újabb iparterület kialakításáról, valamint a század eleji halastavak esetleges visszaállításának lehetőségéről is. Természetesen szem előtt tartva a vízbázis védelmét. A legnehezebb kérdés az úthálózat hosszútávra vonatkozó bővítésének tervezése.* Elmondta, hogy az állásfoglalást két hét múlva, a bizottság következő ülésén fogadják el, egyben kérte minden képviselő javaslatát.

Elfogadta a Képviselő-testület az Önkormányzat 2010. évi közbeszerzési tervét. Az elnyert pályázatok ismeretében a következők szerepelnek a tervben: „Városháza komplex akadálymentesítése Turán” – építéssel kapcsolatos közbeszerzési eljárás (15 mFt); „Városközpontban többfunkciós tér kialakítása, kisléptékű infrastruktúra fejlesztése – építéssel, árubeszerzéssel és hitelfelvétellel kapcsolatos közbeszerzési eljárás (150 mFt); „Új utakon Tura Városában” tárgyú projekt – építéssel és hitelfelvétellel kapcsolatos közbeszerzési eljárás (290 mFt); „Városi térfi-

gyelőrendszer létesítése Turán” – építéssel kapcsolatos közbeszerzési eljárás (10 mFt); „Kastélykert Óvoda bővítési munkái” – építéssel kapcsolatos közbeszerzési eljárás (30 mFt); „Tura város belterületén található Elnök u., valamint Köztársaság u., Toldi és Tabán utcák közé eső szakaszának útfelújítási munkái” – építéssel kapcsolatos közbeszerzési eljárás (12,5 mFt).

Javaslat, pontosabban kérelem érkezett a gyermekek étkezési térítési díjának befizetésére meleg étkezési utalvány felhasználásával. Az esetleges elfogadás jelentős adminisztrációval és többletköltséggel járna, ezért a testület nem támogatta.

Döntött a testület a Podmaniczky Alapfokú Művészetoktatási Intézmény kihelyezett turai tagozata veszteséges működéséhez mintegy 142 eFt-tal történő hozzájárulásról, valamint a keret megállapodás megkötéséről a 2010/2011 tanév vonatkozásában Aszód Város Önkormányzatával, mint fenntartóval. Jóváhagyta a testület a Többsincs Óvoda és Bölcsőde épületegyüttesének elektronikus biztonságtechnikai szerelésére vonatkozó kötelezettségvállalást és támogatta egy sajátos nevelési igényű gyermek szülőjének kérelmét, a közoktatási törvényből eredő önkormányzati kötelezettség teljesítéséhez.

Zárt ülés keretében döntött a testület a Városi Könyvtár igazgatói beosztásának betöltésére kiírt pályázatról és megbízta Szilágyi Anitát az igazgatói teendők ellátásával a következő két évre. Megválasztotta a testület az Idősekért Turán Közhasznú Közalapítvány új tagjait. A kuratóriumi elnöke: Sára Mihály, az új kuratóriumi tag: Dr. Baka Gyula. Az Ellenőrző Bizottság elnöke: Szilágyi Józsefné, a Bizottság új tagjai: Marinka Sándorné és Móri Lászlóné.

Tárgyalta a testület egy szociális ügyben érkezett fellebbezésről. Az igénylő nem fogadta el a háromezer forint értékű élelmiszer-csomagot, helyette jelentősebb pénzügyi támogatást kért közüzemi számláinak kifizetéséhez. A testület elutasította a fellebbezést.

Az egyebekben a polgármester többek között tájékoztatást adott arról, hogy a megbízott ügyvédi iroda megindította az eljárást a Tura Invest Kft.-vel szemben. Kálna Tibor, a KOS Bizottság elnöke a városnap szervezése kapcsán szükséges előkészületeket szorgalmazta. Bejelentette, hogy lehetőség van arra, hogy a jelenleg Gödöllőn látható „Szülőföldem” című fotókiállítás Turán is bemutatásra kerüljön. Javasolta, hogy április közepén a képviselők látogassanak el a felvidéki Jászóra.

Kuti J.

Tájékoztatjuk a Lakosságot, hogy
**a SÚLYOS MOZGÁSKORLÁTOZOTT
 SZEMÉLYEK KÖZLEKEDÉSI KEDVEZMÉNYEI
 IRÁNTI KÉRELMEKET 2010. ÁPRILIS 30-ig**
 lehet formanyomtatványon előterjeszteni
 a Polgármesteri Hivatal földszinten
 lévő 5-ös irodájában.

Polgármesteri Hivatal

A Nagy Testvér Turára is megérkezett?

A turai közbiztonság javítása érdekében a település újabb mérföldkőhöz érkezett. Március utolsó hetében nyolc térfigyelő-kamera került felszerelésre a város területén. Horkai István, az önkormányzat informatikusa felügyeli a rendszer kiépítésének munkálatait. Ő adott nekünk részletes információkat a rendszerről.

A nyolc készülékből négy a városba vezető utakat figyeli. Így egy-egy kamera került a zsámboki, a vácszentlászlói, a galgahévízi, valamint a hatvani út bevezető szakaszaira. A további négy készülék pedig a település belső területén található: a körforgalomnál, a piactéren, a templom melletti kereszteződésnél, valamint az Elnök, a Tabán és a Magdolna utcák kereszteződésében. Ez a négy kamera távirányítás segítségével elforgatható, így nagyobb területet képesek lefedni, mint a másik négy, fix látószögű társaik. A kamerák helyét előzetesen a rendőrséggel egyeztetve határozta meg az önkormányzat.

A készülékek vezeték nélküli kapcsolatban állnak a Kossuth utcai rendőrőrsön kialakított megfigyelő és rögzítő rendszerrel. Itt a hatályos jogszabályoknak megfelelően 3 napra visszamenőleg őrzik a felvételeket, így ha baleset, ill. bármilyen szabály-, vagy törvénytörtés történik ezeken a környékeken, annak így már képi lenyomata is marad. A kamerák úgynevezett szabotázsvedelemmel is el vannak látva: ha

bármilyen rongálás éri a készüléket, az azonnal riasztja a rendőrőrsöt.

A teljes rendszer kiépítésének költségei 10 millió forintot tettek ki, aminek nagyjából negyedét állta az önkormányzat. A fennmaradó 75%-ot, azaz közel 7,5 millió forintot a Közép-magyarországi Regionális Területfejlesztési Tanácsához benyújtott és tavaly augusztusban sikeresen elnyert pályázattal kapta meg az önkormányzat. A rendszer kiépítését a közbeszerzési pályázatot elnyert G4S biztonságtechnikai cég végzi. A beszerelést követően többnapos finomhangolás következik,

aminek végén – várhatóan április közepére – teljes működésbe lép a rendszer.

Az őrsön összesen 16 kamera működtetésére alkalmas hely került kialakításra, így a tervek szerint további kamerák felszerelése is várható a jövőben. A környéken nem Tura az egyetlen település, ahol ilyen térfigyelő rendszer épült. Bagon is található ehhez hasonló kamerarendszer. Ezek a fejlesztések egy távlati tervet is szolgálnak, aminek célja a Galga-mente településeinek ilyen irányú kiépítése és az ehhez kapcsolódó megfigyelőközpont kialakítása.

Köles Tamás

Új épületrésszel bővül a Kastélykerti Óvoda

Gólya Istvánné óvodavezető az álmoktól a megvalósulás küszöbéig tartó útról beszélt lapunknak:

Régi vágyunk teljesül most azzal, hogy a közeljövőben megújul és egy vadonatúj épülettel gyarapszik a Kastélykerti Óvoda. Az önkormányzat döntéshozói meghallgatták és elfogadták az érveimet, miszerint szűk a helyünk, nincs aulánk, nincs hol ünnepséget tartanunk, tornáznunk. Úgy gondoltuk, merünk nagyot álmodni, és elkészítettük az építési tervet, mert pályázati lehetőség esetén, így azonnal tudunk lépni. Polgármester úr személyesen is teljes támogatásáról biztosított minket. A képviselő-testület is egyetértett elsőként a tervek elkészítettségével, majd a kivitelezésre irányuló pályázat benyújtásával. Várakozásunkban nem csalódtunk, az önkormányzat 2009-ben sikeres pályázatot nyújtott be tornaszoba és foglalkoztató építésére. Ezt követően elindultak a hivatalos ügyintézkedések, közbeszerzési eljárást írtak ki.

Az új épületrész tetőterében foglalkoztató órák megtartására lesznek helyiségek, egyrészt alkalmasak lesznek kézműves tevékenységekre, ami segíti a gyógypedagógus és a fejlesztőpedagógus munkáját. Továbbá itt kapnak helyet a választható foglalkozások: a hit-

tan, az idegen nyelvtanulás, a számítógépezés, sakk, természetesen mindezek játékos keretek között. Az új rész akadálymentes bejáratú és a látássérült gyerekeknek megfelelő irányjelzéssel lesz ellátva. A földszinten egy tornaszoba és egy szertár épül, ahol gyógytornát, néptáncot, aerobicot szeretnénk. Hogy mennyibe kerül az építkezés? (Szerk.megj.: A testületi beszámolóban olvasható a 30millió Ft-ra előirányzott közbeszerzési eljárás.) Valóban nagyon sokba, de azt gondolom, 130 gyermek jóléte, egészsége nem pénzkérdés, nem lehet ebben kifejezni. Reményeink szerint májusban elkezdődnek a munkák és szeptemberben birtokba vehetjük az új szárnyat.

Szénási József

Az ovi udvarának ez a része hamarosan beépül

ELADÓ 120 m² CSALÁDI HÁZ, 30+30 m² ÜZLETHELYISÉGGEL ÜZLET ÉS A HÁZ IS, BÁRMIFÉLE KERESKEDELMI TEVÉKENYSÉGRE ALKALMAS KITÜNŐ ÜZLETI LEHETŐSÉG! TEL: 06-70-329-28-30

TURAI SÖRÖZŐBE RÉSZMUNKAI DÖRE

PULTOSNÓT KERESK: 06-30-895-74-20

A Szelektív Kft. sajtótájékoztatója

A települési szilárdhulladék-gazdálkodási rendszer fejlesztése Tura és térségében c. KEOP 7.1.1.1. Európai Unió projekt kapcsán tanulmányútra invitálta Dr. Basa Antal galgahévízi polgármester és projektgazda, valamint Benke Sándor, a Szelektív Kft. ügyvezetője az érintett települések – Tura, Galgahévíz, Vácszentlászló, Zsámbok – sajtóképviseleit.

Dr. Basa Antal köszönti a résztvevőket

Dr. Basa Antal köszöntőjében hangsúlyozta, hogy a projekt kiemelt szereplői Dr. Král László címzetes főjegyző és Benke Sándor ügyvezető, akik vállalták a több lépcsős pályázat útvesztőjében való eligazodást. Legyen szó a pályázati feltételek módosításáról, hiánypótlásokról, ők sohasem hátráltak meg, hisz világosan látták, hogy ettől függ kell-e a jövőben radikálisan emelni a szemétdíjat ill. az önkormányzati hozzájárulásokat vagy sem.

A két fordulós pályázat elnyert, fenti sorszámú első fordulója, mintegy nettó 4,9 millió Ft (ennek 84,9 %-át az EU és a magyar kormány, a különbözetet a társult önkormányzatok finanszírozzák), tulajdonképpen a projekt második fordulójának előkészítése – tudtuk meg a főjegyző úrtól. A nettó 240 millió Ft összköltségvetésű második forduló részeként 140 millió Ft értékben – 85%-os pályázati támogatottsággal – 3 db új hulladékgyűjtő autót, a fennmaradó összegből – esetenként 85%-os ill. 70 %-os támogatottságokkal – 1 db árokásó-rakodógépet, 1 db aprítógépet, a válogatócsarnokban besüllyesztendő tárolót, 200 db házi komposztálót (ebből 130 db nagycsaládosoknak kerül kiosztásra) kívánunk vásárolni. A pályázat második fordulójának befogadásához szükséges módosításokat a menedzsment elvégezte, s az időközben megváltozott pályázati konstrukció még kedvezőbb kondíciókat teremtett az önkormányzatoknak az önrész tekintetében.

Az első már megvalósult forduló kedvezményezettje Galgahévíz Község Önkormányzata, mely települése vonatkozásában Esélyegyenlőségi tervet (roma foglalkoztatás, családbarát intézkedések, stb.) dolgozott ki. Emellett Környezeti fenntarthatósági tervet készített (Local Agenda 21) és ez alapján képzést folytatott az Önkormányzat munkatársai számára. A pályázat első fordulóján belül a projektmenedzsmentet és a tájékoztatási tevékenységet a Szelektív Kft. végzi 950ezer Ft értékben. Ez utóbbi részeként lakossági hírlevelek kerültek terjesztésre, 2009. június 20-án a nyílt napról az m1 Híradóban, majd egy héttel később a Budapest Regionális Híradóban volt látható összeállítás, a Hulladéksors c. szaklapban publicitást kapott a téma, létrehozták a www.hullonktar.hu honlapot, s nem utolsósorban sajtótájékoztatót szerveztek a négy település újságkészítésért felelős szerkesztőinek, közte a Turai Hírlapnak is.

A pályázat benyújtandó második fordulójában már a Tura és Térsége Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás a kedvezményezett. A Részletes megvalósíthatósági tanulmánytervben 2040-ig kellett kiszámítani pl. a várható hulladék előrejelzést, a projektkockázatot, a költséghason elemzést a projekt megtérüléséről, majd az alapján megállapítani a pályázati igényt, mert csak megtérülő projektekre nyújt támogatást az EU.

A jelenleg is működő géppark – köztük a legöregebb 22 éves aprítógép – nincs ugyan elhanyagolva, de már igen magas az üzemórájuk, s legtöbbjükhez már csak néhány évig kapható cserealkatrész, s igen magas lenne a folyamatos karbantartás díja is. Mindezeket túl az új autók már korszerűbb ürítési rendszerrel lesznek ellátva, hisz ez az egység az, mely a legtöbb kopórészt tartalmazza a járműveken.

A gépóriásokat személyesen is megtekinthettük, de a hulladékkezelő telepen rendszeres vendégek az egyetemek is, melyek kihegyezett környezetvédelmi órákat tartanak. Járt már itt az országgyűlés környezetvédelmi bizottsága, sőt a környezetvédelmi miniszter is. – mondta el a Szelektív Kft. ügyvezetője a telep működését

bemutató sétánk elején. Gyakran még mi, a rendszert élvező használók is rácsodálkozunk arra az alapos válogatási módszerre, mely egy külön csarnokban 24 szempont alapján osztályozza 13 fős kézi erővel a száraz hulladékot. A nem hasznosítható hulladékokat tartalmazó szigetelt depóniában még a vadkacsa is kolt, pedig az indulásnál a szkeptikusok talaj-

és vízszennyezéssel riogattak, s most örömmel látni, hogy a 2001-ben itt ültetett fák évről-évre virágoznak. A depóniából kivetető csövek idővel majd hasznosítható mennyiségű biogázt termelnek. A komposzt kapcsán gyakori kérdés, hogy miként befolyásolja a minőségét, ha vegyszerrel kezelt, permetszeres növénymaradványok, gyomirtózott fűcsomók kerülnek bele. A hőkezeléses technológiának köszönhetően – mely során 6 hónapon keresztül 70-50 fokon érlelődik és kerül átforgatásra az alapanyag – gyakorlatilag megfőnek a magvak és nem lesznek újra csíráképesek. A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Környezetbarát Termék Kht. képviselője a fennállás 10 éves jubileumán nyújtotta át a Szelektív komposztjának járó „Az Európai Unió Öko-címke” minősítést és oklevelet, igazolva, hogy a termék hozzájárul a talaj- és vízszennyezés csökkentéséhez, a talajtermelékenység fokozásához, elősegíti az anyagok újrafeldolgozását. A projekt ideje alatt a társulás tagtelepülései 4 Ft/kg akciós áron kaphatják az ömlesztett komposztot saját elszállítással.

A száraz és komposztálható hulladékból szállítható formában bármennyit kitehet a lakosság. Ha a lakosság minél több száraz hulladékot produkál, akkor nagy mértékben segíti a rendszer fenntarthatóságát. A lakossági szórólapon bemutatott táblázat összesítette a szelektív hulladékgyűjtés 2009-es eredményeit. Ennek alapján a száraz hulladék mennyisége még elmarad a célkitűzésben szereplő 14%-tól. Tura esetében a nedves és intim hulladék 49%-ot tesz ki, mely sajnos a legmagasabb a négy település között, a száraz hulladék 9%, így csak Vácszentlászló előzött meg bennünket 10%-ával, a komposztálható hulladék 42 %, itt a rekordot Zsámbok tartja 53 %-kal. Sajnos Turán a nedves és intim hulladék mennyisége növekvő tendenciát mutat, ami arra enged következtetni, hogy sok száraz hulladék is belekerül. A nem megfelelően gyűjtött, eredetileg más-hol hasznosítható, de mégis a depóniába kerülő hulladékok csökkentik a lerakó tér kapacitását. S ezáltal nincs esély az újrahasznosítási célú értékesítésükre, ami kevesebb bevétel esetén a hulladék-szállítási díj megnövekedését eredményezi.

A hulladéklerakó tér kapacitásának valamint a hulladéklerakás ütemtervének érdekében a Szelektív Kft. új házirendet dolgozott ki, melynek következetes betartása közös érdekünk. **Seres Tünde**

HÁZIREND A REGIONÁLIS HULLADÉKTELEPEN

- ▶ A lakosság által kiszállított hulladékokat a kialakított ürítőhelyre kell lerakni. Ha felszólításunkra sem hajlandó a hulladékszállító a hulladékát megfelelő módon elhelyezni, abban az esetben PÓTDÍJAT számítunk fel.
- ▶ 2010. április 12-től a lakossági hulladékok kiszállító személynek LAKCÍMKÁRTYÁJÁVAL vagy HIVATALOS OKMÁNYÁVAL IGAZOLNIA KELL LAKHELYÉT. A hulladéklerakón csak galgahévízi, turai, vácszentlászlói és zsámboki lakosok helyezhetnek el hulladékot
- ▶ A hulladéklerakó telepen 1 FT/KG-OT kell fizetnie annak, aki olyan HULLADÉKOT szállít ki, mely a LERAKÓ TÉRBEN KERÜL ÁRTALMATLANÍTÁSRA.
- ▶ A komposztálható nyesedékekért és száraz hulladékokért nem kell fizetni.
- ▶ Célszerű a szállító JÁRMŪVÖN ELKÜLÖNÍTENI A HASZNOSÍTANDÓ ILL. AZ ÁRTALMATLANÍTANDÓ HULLADÉKOKAT. Az ily módon kiszállított és lerakott hulladékok után kevesebb lerakási díjat kell fizetni.

MÁRCIUS 15.

A forradalom és szabadságharc 162. évfordulóját méltóképpen ünnepeltük az általános iskolában. A felső tagozaton Lakatos Gyula rendezésében emlékeztünk a nagyszerű márciusi eseményekre. Már hagyománnyá vált, hogy a turai Emse zenekar teszi még hangulatosabbá az ünnepet. A zenész fiatalok már a váci Zeneművészeti Szak középiskola növendékei, de mint mindig, most is nagy örömmel és szeretettel fogadták a felkérést. A zenekar szállításáért és a szervező munkáért köszönetet mondunk Gólya Józsefnek (Lobynak).

Még abban a megtiszteltetésben is részünk volt, hogy a Magyar Televízió munkatársai felvették a gyerekekkel rendezett egyik próbát, Lakatos Gyula tanórájából egy részletet, majd interjút készítettek a szereplő gyerekekkel és felkészítő tanárukkal valamint Kálna Tibor tanár úrral is. Mindezt a televízió ünnepi műsorában láthattuk.

A Tabán úti iskolások is készültek az ünnepre. Idén a 4.a osztálynak jutott ez a szép feladat (osztályfőnök: Heltai Bálintné). Március 12-én a délelőtti órákra – szerencsére – megenyhült a szokatlanul hideg, zimankós idő. A gyerekek osztályfőnökük vezetésével kísérték az emlékoszlophoz, ahol már az óvodások és a szereplő gyerekek szülei is vároztak. Mindenki csendes figyelemmel hallgatta az ünnepi beszédet. Közben a résztvevők megkapták a Nemzeti dal első kinyomtatott példányának hasonmását, melyen Petőfi kézírását olvashatták: „Az 1848-adi március 15-kén kivívtatott szabadság után legeslegelőször nyomtatott példány, s így a magyar szabadság első lélegzete.” Az ünneplők lelkesen mondták a refrént a szereplőkkel együtt, majd közösen elénekelték egy-egy Kossuth-nótát. A műsor végén meghatódottan tűzték ki a szobor mellé iskolánk tanulói az általuk készített nemzeti színű jelképeket.

BENDEGŰZ ORSZÁGOS LEVELÉZŐVERSENY

Iskolánk felső tagozatos diákjai a 2009-2010-es tanévben három kategóriában versenyeznek: anyanyelv, rátermettség, történelem. Az 5., 6. és 8. osztályos tanulók négy fordulót teljesítettek eddig, kiemelkedő eredménnyel: mindannyian ARANY fokozatot értek el. Gratulálunk kitartó, következetes munkájukhoz, további sikereket kívánunk nekik! Felkészítő tanár: Jónás Sándorné.

EREDMÉNYEK:

Magyar Donát 5. osztály: Anyanyelv – 38 pont Arany fokozat.
Magyar Donát 5. osztály: Rátermettség – 14 pont Arany fokozat.
Barabás László 6. osztály: Anyanyelv – 41 pont Arany fokozat.
Bertók Ákos 6. osztály: Anyanyelv – 37 pont Arany fokozat.
Sára Szilvia 6. osztály: Történelem – 35 pont Arany fokozat.
Sára Péter 8. osztály: Anyanyelv – 41 pont Arany fokozat.

FELSŐS KI MIT TUD?

Március 23-án a Hevesy úti iskola aulájában került sor a felső tagozatos Ki mit tud? megrendezésére. A „keretjátékot” Raksányi Ildikó tanárnő Sissy táncsoportja adta, akik a műsor elején korhű jelmezekben reneszánsz táncokat mutattak be, majd a műsor végén modern táncokkal szórakoztatták a közönséget. A nem túl nagy létszámú szereplőgárda igen változatos produkciókkal lépett fel. A zsűriben helyet foglaltak: Tusor Erzsébet igazgatónő, Kálna Tibor és Gólya Gáborné tanárok.

A műsort szervezte és vezette: Jenei Csabáné tanárnő. A zsűri négy kategóriában értékelt a gyerekek produkcióit.

VERS ÉS PRÓZA

1. Martonosi Márk 6.a - mese
2. Kolompár József 6.c - mese
3. Lukács Adrienn 6.c - mese, Vidák Beatrix 5.b - mese
4. Edvi Anna 6.c - vers, Horváth Gréta 8.a - vers, Pócs Petra 6.a - vers

ÉNEK-ZENE

1. Gregus Alexandra 7.b - zongora
2. Radó Lilla 8.a - hegedű
3. Bencze Zsófia 8.a - szintetizátor, Kiss Virág 5.b - furulya
4. Dallos Maja 7.c - gitár, Géczi Bettina 5.d - népdal, Radó Lilla 8.a és Kronovetter Sára 5.d - hegedű

EGYÉB

1. Bálint Artúr 6.a - bűvész
2. Weisinger Richárd 6.b - humor

TÁNC

1. Krácer Dorottya 7.a, Lingurár Virgínia 7.a, Szénási Stefánia 6.c - Cigánytánc.
2. Varga Virág, Darnyik Cintia, Nemes Adrienn 7.b-ek - Modern tánc

TAVASZI KIRÁNDULÁS

Március 25-én tavaszi kiránduláson járt a 3. évfolyam. A budapesti látogatáson a Tropicarium szerepelt fő programként, de rövid kitérőt tettek még a Művészetek Palotájához is, ahol körbevezették a gyerekeket a gyönyörű épületben, majd ezt követően megtekintették az új Nemzeti Színház csodálatos épületegyüttesét. A várva várt program azonban maga a Tropicarium volt, amely nagy tetszést aratott a gyerekek körében. A jól sikerült kirándulásról azonban beszéljenek a képek!

KOMPLEX TANULMÁNYI VERSENY

(4.évfolyam)

Az államalapítás 1010. évfordulója alkalmából rendezett emlékverseny helyi fordulóját 2010. március 26-án rendezte meg iskolánk. Erre a vetélkedőre 20 fő 4. osztályos tanulónk nevezett be. A pedagógusok kijavították a tesztlapokat, s ez alapján a megyei fordulóra a helyi verseny 1-2. helyezette jutott tovább, név szerint: **Kele Kristóf** és **Lajos Laura**. 2010. április 30-án Monoron ők fogják képviselni iskolánkat. Gratulálunk a győzteseknek és további jó felkészülést kívánunk!

HAITI

Szeretnénk megköszönni minden jó szándékú embernek az adakozást és a lelkes gyűjtőmunkát, mellyel iskolánk is támogatni tudta a haiti katasztrófa károsultjait. Nagyon büszkék vagyunk arra, hogy képesek voltunk e nemes cél érdekében összefogni! Köszönjük! **A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet részére átutalt összeg: 54.565 Ft.**

FELHÍVÁS

Április és május hónapban kupagyűjtési akciót hirdetünk! Az összegyűjtött műanyag kupakokat egy beteg kisfiú részére továbbítjuk, akinek gyógyítását a kupakok eladásából befolyt összeggel szeretnénk támogatni. Mindkét hónap végén 2-2 tábla csokit sorolunk ki azon gyermekek között, akik segítettek a gyűjtésben – függetlenül a leadott kupakok számától.

1. időszak: április 7-étől április 30-áig tart
  2. időszak: május 3-ától május 28-áig tart
- Sorsolás: május 31-én, hétfőn

Ezenkívül a május végi sorsoláson 1 db 300 g-os csokit kap a legtöbb kupakot begyűjtő tanuló.

Az összegyűjtött kupakok leadhatók az osztályfőnököknek, név, osztály és darabszám feltüntetésével.

Gólya Gáborné
sajtóreferens

NEMZETKÖZI KARATE BAJNOKSÁG

Gregus Alexandra 4 dobogós helyet szerzett

Az idén március 6-án második alkalommal került megrendezésre az IWKU Kodomo Gyermekek – és Utánpótlás Nemzetközi Karate Bajnokság. A verseny megrendezésére a kartali sportcsarnokban került sor. Szervezője és lebonyolítója a Galgamenti Wado-ryu Karate Egyesület volt, Fási Tibor vezetésével.

– **Fási Tibor urat szeretném megkérni, hogy szíveskedjen értékelni a bajnokságot.**

– Mindenekelőtt szeretnénk megköszönni a kartali sportcsarnok vezetőjének, Babály Lászlónak és a létesítmény összes dolgozójának udvarias, segítőkész munkáját. Ebben az évben ez volt a térség legnagyobb sportrendezvénye. A verseny 16 egyesület 264 versenyzője indult 600 nevezéssel. A résztvevők korcsoportonként mérték össze egyéni és csapat kata (formagyakorlat), valamint egyéni és csapat kumite (küzdelem ill. harcművészet) kategóriában. A verseny egyszerre 4 páston zajlott, 20 versenybíró közreműködésével. A bajnokság főbírája Dr. Molnár Márk nemzetközi versenybíró volt.

– **Milyen eredmények születtek a bajnokságon?**

– A becsületes és alapos felkészülés meghozta a gyümölcsét a Galgamenti Wado-ryu Karate Egyesületnek. 52 arany, 49 ezüst és 48 bronzéremmel tértünk haza. Szeretnénk kiemelni az Egyesület turai versenyzőit, akik a Hevesy György Általános Iskola tanulóiként a tornateremben edzenek rendszeresen. A tanulók között volt, aki mind a 4 versenyszámban indult és dobogós helyen végzett.

Dr. Molnár Mark nemzetközi versenybíró és Fási Tibor edző Alexandrának adja át a díjat

Helyezettek:

- Abért Márton csapat kata 1.
Bertók Ákos cs.kata 3.
Gregus Alexandra e.kata 2., cs.kata 1., egyéni kumite 2., cs.kumite 1.
Hadrik Lilla cs.kata 2.
Hadrik Máté cs.kata 1., cs.kumite 1.
Kamarás Fanni cs.kata 2.
Kronovetter Sára cs.kata 2., e.kumite 3.
Láng Veronika cs.kata 1.
Nyerlóc Csaba cs.kata 1., cs.kumite 1.
Tóth Máté Bence cs.kata 3.

Gratulálunk nekik, büszkék lehetnek teljesítményükre!

– **Kik voltak a verseny támogatói és segítői?**

– Köszönjük mindazoknak, akik támogatták segítették a verseny megszervezését anyagilag illetve személyesen is.

Végezetül szeretettel várjuk azok jelentkezését, akik szeretik ezt a fajta sportot, a fegyelmet és a kihívást, kicsiktől a nagyokig.

– **Mi pedig további sikeres munkát és ilyen csodálatos eredményeket kívánunk az Egyesület vezetőinek és valamennyi tagjának! Ugyanakkor nagy érdeklődéssel várjuk a következő megmérettetést, amely Széki Kupa névvel Bátaszéken lesz május 8-án.**

TÁMOGATÓK: Dr. Basa Antal polgármester / Galgahévíz ▶ Tóth-Ilkó Mihály polgármester / Kartal ▶ Kövi-Sec Bt. – Abért Zsolt / Tura ▶ Vanó András – „Kis Csuki” Étterem / Galgahévíz ▶ Tóth M Imre – Tim Sport / Tura ▶ Diós István – Grafit Nyomtatványbolt / Tura

SEGÍTŐK: Babály László kartali sportcsarnok vezetője ▶ Sallai Tamás ▶ Szilágyi Móni ▶ Both Judit ▶ Rasovszki Andrea ▶ Nagyné Vagány Mónika ▶ Dr. Masznyik Ildikó ▶ Buzás Zsigmond ▶ Németh Judit ▶ Somogyi Dániel ▶ Kiss Judit ▶ Gregus László ▶ Kronovetter Ágnes ▶ Lados Tibor

PÁSZTOR JÓZSEFNÉ 1924–2010

Ismét szegényebbek lettünk.

Március 23-án, életének 86. évében hosszantartó, súlyos betegség után elhunyt egy törékeny, kedves, ámde szilárd erkölcsű és fegyelmi tanítónő: **Pásztorné Rácz Piroska.**

1924. december 3-án született Turán. Itt végezte elemi iskolai tanulmányait, majd a hatvani Polgáriba járt. A cinkotai Állami Tanítóképző Intézet és zsámbéki Keresztes nővérek vezette tanítóképző főiskola hallgatója lett. 1945 júliusában kapta meg diplomáját, majd szeptemberben tanítani kezdett szülőfalujában. Nem volt könnyű időszak, de lelkiismeretes munkájával a legnehezebb időkben is becsülettel helytállt!

Így nyilatkozott az iskolaújságnak 1995-ben: „*A háború után magunknak és a szülőknek kellett megteremteni a tanítás körülményeit. Padokat szegeltünk, terítőket, függönyöket varrtunk. A gyerekek ruhája sokkal szegényesebb volt, mint mostanában. Jobban is vigyáztak rá! A magatartásuk hasonló volt a mostani gyerekekéhez. Voltak jó, s komisz kölykök is... A szülők többet törődtek a gyerekekkel, jobban érdekelte őket, mi történik az iskolában. Ma mindent megadnak legtöbben, de ezzel be is fejeződik a gondoskodás.*” Éleslátás és okos szavak. Sokan gondoljuk úgy, fontos lenne elgondolkodni rajtuk!

Munkáját mindig gondosan, szeretettel és lelkesen végezte. Jó kapcsolatot tartott a szülőkkel is, akik falubeliként azonnal nemcsak befogadták, de mint tanult embertől szívesen fogadták tanácsait, mindig kész segítségét. Közben közreműködött a felnőtteknek szervezett tanfolyamokban, iskolai programokban.

1976 júniusában nevezték ki igazgatóhelyettesnek; nyugdíjba vonulásáig (1980) szolgálta a turai iskolát, a turai gyerekeket. Munkáját többször elismerték kormány szinten és helyileg is: 1976-ban az Oktatásügy Kiváló Dogozója lett, 1979-ben a Pedagógus Szolgálati Emlékéremmel tüntették ki. Sok évtizedes kiváló munkájáért 1996-ban Aranydiplomát, 2006-ban Gyémántdiplomát kapott. 1995-ben vehette át a város kitüntetését, a Turáért Emlékérmét. Nagyon büszke volt rá! A szülők ajánlására 2001-ben kapta meg „A Turai Tanulókért” kitüntető címet.

1949-ben kötött házasságot, melyben két fiúgyermeknek (József és Zoltán) adott életet. Már unokái viszik tovább céljait: tenni a legnemesebbet! A több mint egy emberöltőt átívelő termékeny pedagógiai munkájának számtalan tanúja van: mi, akik egykor ott ültünk az óráin, hallgattuk intelmeit, igyekeztük elsajátítani az átadandó tudást. Jó lenne, ha újra ránk szólna, ha helytelenül gondolkodunk, vagy cselekszünk; ha megfogná a kezünket, ha más irányba megyünk, mint kellene, s megsimogatná a kobakunk, ha tettünk valamit, ami említésre, dicséretre érdemes. Piroska néni már csak emlékeinkben irányít majd, ha gondolunk rá. És gondolunk rá szeretettel: volt tanítványai, kollégái és mindazok, akik becsülték.

Búcsúzunk tőle Családjával és mindazokkal, akiknek Turán vagy bárhol a Világban Piroska néni most is megdobogtatja a szívét!

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Pásztor József és családja köszönetet mond mindazoknak, akik Rácz Piroskát, a tanító nénit tisztelték, szerették és utolsó útjára elkísérték, a család gyászában együttérzésüket fejezték ki.

HATVANI ZSOLT 1968–2010

A nyugállományú rendőr főtörzs-őrmeester temetésén Gódor Ferenc rendőr őrnagy, az Aszódi Rendőrőrs parancsnoka mondott búcsúbeszédet, melyből felidézzük Hatvani Zsolt szakmai életútját:

...az embertől, a nyugdíjas kollégánktól, a férjtől és családapától, az unokáját rajongásig szerető nagypától, barátunktól búcsúzunk. ...mindenki ismerte a környéken, közel 20 évet élt le itt. Hatvan városában született 1968-ban, általános és középfokú tanulmányait követően 1987. október 30-án lépett a rendőrség hivatásos állományába. Budapesten teljesített szolgálatot járőrként 1990. április 1-ig. Néhány hónap erejéig szülővárosában dolgozott, majd 1991. október 1-től a Gödöllői Rendőrkapitányság Aszódi Rendőrőrsén járőrként és körzeti megbízottként látta el szolgálatát.

A rendőrségi munkát hivatásának tekintette, munkájára mindig lehetett számítani, váratlan események kapcsán azonnal rendelkezésre állt – ami a 20 év fegyveres szolgálat alatt szinte naponta előfordult.

Kiemelkedő szakmai munkájának elismeréseként 6 alkalommal részesült kapitányságvezetői dicséretben és jutalomban. A Magyar Köztársaság Belügyminisztere 3 alkalommal rendőrségi szolgálati jel kitüntetésben részesítette.

2007. december 30-án vonult nyugállományba. Tele volt tervekkel, jelentős időt szeretett volna a szerető családjá körében tölteni.

Az élet értékét nem az élet hossza, hanem a tartalma határozza meg. Az emberi élet véges, tudjuk, ennek ellenére teljességgel elfogadhatatlan, hogy egy életerős fiatalember 41 éves korában, tragikus hirtelenséggel hagyjon itt minket.

Márai Sándor mondata kísérjen utolsó földi utadon: „*A végén nem számít semmit a világ, csak az számít, ami a szívéinkben marad.*”

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A család nevében köszönetemet fejezem ki mindazoknak, akik fájdalomunkban osztoztak, virágot hoztak férjem temetésére.

Özvegy Hatvani Zsoltné

INOO-KÖKERT KFT.
Tura, Kossuth Lajos út 12.

GRÁNIT SÍRKŐ AKCIÓ!

EGYES SÍREMLÉKEK: 275.000 Ft-tól

DUPLA SÍREMLÉKEK: 365.000 Ft-tól

A síremlékek kereteinek az anyagvastagsága 5 cm, a fejkő 9 cm vastag anyagból készül.
Az ár a szállítást, a síremlék összeállítását, a temetői díjat és 50 db betű ingyenes vésését tartalmazza.

Vállalkozásunk fő tevékenysége gránit síremlékek forgalmazása és kivitelezése.

Megrendelhetők egyes-, dupla síremlékek, urna sírkövek, valamint bronz kiegészítő termékek, vázák, mécsstartók. Emellett maximális segítséget nyújtunk a gyászoló családoknak a legmegfelelőbb síremlék kiválasztásában. Megrendelőinket széles formaválasztékkal és alacsony árakkal várjuk.

Kész mintadarabok értékesítésén túl, vállaljuk különleges egyedi igények megvalósítását is. Tevékenységünk során törekszünk arra, hogy választékunkat megrendelőink igényeihez igazítsuk.

Számunkra a megbízhatóság, a minőségi termékek és az Ön egyedi elképzeléseinek megvalósítása a legfontosabb.

Kérjük, forduljon hozzánk bizalommal!

Telefon: 06/20-385-7161, 06/20-460-1011, 06/28-630-956
Baranyi Oszi

Új kezdeményezések az Egyházközségben

A templomba járók többször hallhatták a hirdetésekben, hogy a plébánián valami új kezdődik. Ráadásul nem is egy...

A hitoktatókkal összeültünk, és közösen azon gondolkodtunk, hogy mit kellene tenni annak érdekében, hogy ne szakadjanak el Turától azok a gyermekek, akik a más iskolákban való tanulás miatt lassan már csak látogatóban vannak közöttünk.

Azt határoztuk el, hogy összegyűjtjük őket azzal a céllal, hogy megérezzék: „jó ide tartozni”. Ezért március 26-án immár második alkalommal hívtuk meg őket a plébániára „játékos délelőtt”-re, ahol nem a hitoktatás volt a legfontosabb – hiszen abban a legtöbb esetben kétszer is részesülnek –, hanem a játék, az együtt éneklés, vagyis az együtt-lét. Mindannyian tudjuk, hogy a gyermekeket a játék köti össze. Ilyenkor adják ki magukból azt, amik; megmutatják igazi arcukat, felszabadulnak, elengedhetik magukat. Ezért szervezünk nyári táborokat is, hittanos napokat is, hogy valamilyen szinten érezzék a gyermekek, hogy fontosak, hogy ide tartoznak, és barátokra találjanak. Nagyon jó azt tapasztalni, hogy ebben a szülők is partnerek. Ők is érzik, hogy gyermekeik nem nagyon mozdulnak ki otthonról, de egy ilyen délelőttöt szívesen rászánnak a kikapcsolódásra, hogy azután ezekből az élményekből éljenek a következő találkozásig. Biztosak vagyunk benne, hogy ezek az élmények nagyon sokáig megmaradnak a lélek mélyén. *(Mi mindenre emlékezünk mi is gyermekkorunkból, ami összekötött bennünket másokkal; mennyi kirándulásra, pajkosságra, csínytevésre, ami akkor összeforrasztotta azt a kis csapatot!?)*

Fontosak tehát ezek a „játékos délelőtt”-ök mindenkinek! A szülőnek is, mert tudja, hogy gyermeke ezen a délelőttön jó kezében van; meg azt is, hogy lelkileg feltöltődve, tele élménnyel megy haza. A gyermeknek is jó, mert újabb barátokat találhat; megérezheti, hogy mások is úgy gondolkodnak, mint ő, és ez a tudat később nagy támasz lehet számára, hiszen azt is megtapasztalja – ha nem is tudja megfogalmazni –, hogy a hitet csak közösségben lehet megélni.

Nincs „zug-kereszténység”! A keresztény vallás ugyanis sokkal több, mint

„viselkedési forma”, sokkal több, mint erkölcsi normák megtartása. A kereszténység más fajta gondolkodásmódot kíván, és ebből a más fajta gondolkodásból természetesen más fajta életforma is fakad, amelynek középpontja Jézus Krisztus még akkor is, ha lépten-nyomon nem hangoztatjuk. **LÁTJÁK RAJTUNK!** Ezért nem lehet „zug-kereszténység” a mi hitünk! Kihat a környezetemre, hogy ki vagyok, hogyan gondolkodom, hogyan viselkedem.

Azt mindannyian tudjuk, hogy a gyermek elsődleges nevelője a szülő. Az ő feladata a testi-, szellemi-, érzelmi-, akarat-, közösségi-, lelki nevelés. Mi a szülő helyett nem nevelhetünk, de segíteni tudunk, és ezt is szeretnénk. Ezért hívjuk a gyermekeket ilyen közösségekbe. Az a remény éltet minket, hogy ezek az alkalmak lehetőségül szolgálhatnak arra, hogy Krisztushoz is közelebb kerüljenek, és megértsék, hogy a keresztény vallás nem parancsok, tilalmak halmaza, hanem szeretet. És ha valaki megérzi Isten szeretetét, sokkal többet fog neki mondani az Egyház liturgiája is. Tehát ezek az összejövetelek nem csak arra jók, hogy egymással találkozzanak, hanem magával Krisztussal, aki ott él abban a másik gyermekben is, aki éppen arra vár, hogy megszólítsák, játsszanak vele...

Don Bosco tanítgatta így az utcagyerekeket: játszott, imádkozott és tanult velük.

Az Isten ugyanis nem egy marcona, morcos úr, hanem szerető Atya. De ezt az élményt meg kell tapasztalni! Ezt pedig csak közösségben lehet. Ezért fontos számunkra minden ilyen alkalom. Várjuk tehát azokat a gyermekeket, akik ilyen közösségre vágnak!

A másik új kezdeményezés a **leendő elsődleges és bémálkozó szüleivel való foglalkozások sorozata.**

Erre pedig éppen azért van szükségünk, mert megszűnt az az Egyházi modell, amely eddig megtartotta az embereket a közösségben. Ezt úgy hívták, hogy „népegház”. Tapasztaljuk, hogy a liberalizmus hatalmas károkat okozott a

nevelésben és a hitben egyaránt. Mindenki azt csinál, amit jónak lát. De ez anarchiához fog vezetni! Ezzel szemben az Egyház mindig hierarchikus felépítésű közösség volt, amelynek láthatatlan feje Krisztus, a látható feje pedig a mindenkori pápa. Ennek a felépítésnek köszönhetően az Egyház 2000 év óta ugyanazt a Krisztust hirdeti. Azzal persze már lehet vitatkozni, hogy az Egyház tagjai mennyire élnek ennek a Krisztusnak a tanítása szerint! De éppen azért, mert az emberek ma másképp élnek és gondolkodnak, mint 20, vagy 50 évvel ezelőtt, nekünk is más módszerekhez kell nyúlunk. Az egyik ilyen módszernek gondoltuk a szülőkkel való foglalkozást, amikor is egy kis ismeretet adnánk át nekik, hiszen az élet dolgairól, a hitünkről folyamatosan kell tanulni!

Bíró László püspök atya szavait idézem:

„Az a veszély fenyegeti a keresztény családokat is, hogy egyre jobban eltávolodnak Istentől. Az Istentől való eltávolodással fokozatosan megjelenik az individualizmus (egyénieskedés) és az egoizmus (önzés), a modern magány. Az ember azonban társas lény. A házastársak pedig egymást kiegészítő társak, nem pedig vetélytársak.(...) Csak annak az Egyháznak és társadalomnak van jövője, amelyik támogatja a családot. A családból közösség lesz, a közösségből pedig társadalom. A társadalom alappillére a család. Ezért állíthatjuk azt, hogy a család és a vallás nem magánügy, hanem közügy. Csak így kaphat igazi hangsúlyt és fontosságot.

Amiről általában kevesebbet beszélünk, az a családban megnyilvánuló szolidaritás, amely azt a fajta szolidaritást tükrözi, amelyet Jézus vállalt egykor: küüresítette önmagát és emberré lett. A családban ez a különleges: ez a láthatatlan, összefogó, feltétel nélküli, örök, isteni szeretet.”

A Turai Egyházközség ehhez az isteni szeretethez akarja hozzásegíteni a rájuk bízottakat. Szeretettel várunk minden egyes közösségi alkalomra minden jószándékú, kereső gyermeket és szülőt egyaránt!

Palya János plébános

MÁRIÁSLÁNY ÖLTÖZTETÉS – Március 21-én, Feketevasárnap a diákmise keretében öltözött be Katona Dóra máriáslánynak, s csatlakozott a 12 főből álló csoporthoz. Számukra minden hónap első szombatján foglalkozás van a plébánián, melyen Szűz Mária példájáról beszélgetünk, énekelünk, játszunk. A Máriáslányok vezetői: Sápiné Lukács Ildikó és Gutyina Márta. A jelenlegi szerény létszámhoz örömmel várjuk mindazokat a fiatalokat, akik a Szűzanya iránti tiszteletüket ily módon is szeretnék kifejezni. A Nagyboldogasszonynak felajánlott templomunkban szép példával járnak elől azok a lányok, akik követik őket.

KARITASZ – A turai egyházközség is kivette részét a Karitásztól szervezett adakozásból. Húsvét előtt 5 család kapott gyorssegélyt. A többi élelmiszer kiosztásra vár, amelyet a helybeli Szent Margit Karitásztól csoport fog megszervezni. Az Országos Karitásztól adatai szerint kb. 5 ezer család részesült eddig az országon belül az adományokból. A turai gyűjtésből néhány adat: Finomliszt: 184 kg, kristálycukor: 157 kg, rizs: 46 kg, só: 14 kg, tartós tej: 51 l, étolaj: 30 l/ü, száraztészta 1 kg-os: 12 cs., száraztészta 500 g-os: 84 cs., száraztészta 250 g-os: 20 cs.

HÚSVÉT HAJNALA – Az Éneklő Egyház c. könyvben található az az énekek, amelyekkel az énekkar egyes tagjai megjelenítették a Húsvét hajnali eseményeket, a szentsírhoz siető asszonyokat és az angyali közlést Krisztus feltámadásáról. Turán először volt a szentmise előtt ilyen énekes Húsvét-köszöntő. Köszönet a Kántor Úrnak és az énekkarnak az élményért. Az énekkar tagjainak külön köszönet, hogy a húsvéti Szent Háromnap liturgiáját és magát a Húsvétot is ünnepélyesebbé tették szép éneklésükkel!

P.J.

PASSIÓ A DIÁKMISÉN – Virágvasárnapkal kezdődött a nagyhét, amely a legnagyobb keresztény ünnepre, a Húsvétra felkészítő nagybőjt utolsó időszaka. Jézus utolsó útja Jeruzsálembe vezetett, ahol a nép örömmujongása közt vonult be. Az ünneplő tömeg palmaágakat terített a lába elé. Az európai országokban a tavasz első virágzó ágát, barkát szentel az egyház és ebből származik a virágvasárnap elnevezés. A jeruzsálemi bevonulásban Jézust Messiásként, békét hozó királyként ünne-

peljük, a passióban azonban már halljuk szenvedését és halálát. A két történet elmentmondásosnak látszik, hiszen csak néhány nap választja el egymástól az eseményeket. Nem igazán érthető, hogy a lelkesen „hozsannázó” emberek, hogyan tudják néhány nap múlva a „feszítsd meg Őt” kiáltozni? Nem érthető, de sokszor tapasztaljuk, hogy mi emberek milyen fedélkenyek és hálátlankok tudunk lenni.

1985-től a virágvasárnap II. János Pál pápa kezdeményezésére az ifjúság világnapja is a Katolikus Egyházban. A pápa azért ezt az ünnepet szentelte a fiataloknak, mert a virágvasárnap liturgiában vesznek részt leghangosabban a gyermekek. Ez a nap azóta elsősorban az új nemzedékek ünnepévé vált. Arra emlékezve, hogy Jeruzsálembe való bevonulásakor Jézust a gyerekek is lelkesen köszöntötték és palmaágakat terítettek le eléje. A diákmisén a fiatalok Barczy Zsolt hitoktató rendezésében idézték fel Jézus iszonyatos szenvedését az Olajfák hegyén, Pilátus udvarában, a keresztúton és a Golgotán. A jeleneteket az oltárnál és a templom közepén adták elő, mely elsősorban gyerekeknek szólt, de a felnőttek is megrendülve nézték és hallgatták. A diákmisén a hagyományos nagybőjt énekeket énekeltek, Gólya József orgonált. A szerepekben az alábbi turai és vácszentlászlói fiatalokat láttuk: Jézus – Debre Dávid, Kaifás – Gréber Szabolcs, Heródes – Lajkó Máté, Pilátus –

Vaszil Ádám, Júdás - Pásztor István, Katonák – Kómár Péter, Szabó Gábor, Apostolok – Benke Sándor, Benke Bence.

HÚSVÉTI KÖRMENET – A fél tizenegykor kezdődött ünnepi szentmise Palya János plébános celebrálta. Prédikációjában Húsvét örömről beszélt. A keresztény hit központi titka a húsvéti misztérium, Krisztus feltámadása. A feltámadást nem ésszel, hanem hittel lehet elfogadni. A mai ember csak az élet kérdéseivel foglalkozik, csak a halálig tekint előre, az azon túli nem érdekli. Idézte II. János Pál pápát, aki korunkat a „halál civilizációjának” nevezte, s vele szemben meghirdette „az élet és a szeretet civilizációját”. A „... lelkileg halott kultúrák lázadoznak az élet, főleg az örök élet ellen. Az életben hinni annyi, mint a feltámadásban hinni. A feltámadásban hinni annyi mint, az életben hinni.” A misén a Templomi Énekkar zenekar kíséretével elénekelte Händel Messias című oratóriumának Hallelujah részletét. Mise után került sor a hagyományos húsvéti körmenetre, melynek élén a ministránsok, máriáslányok, cserkészek és a népviseletbe öltözött lányok, asszonyok mentek. K.J.

Fotó: Kuti István

HÚSVÉT: Jézus 2000 évvel ezelőtt Nagypénteken du. 3 órakor meghalt. Ezt az akkori emberek – akár zsidók, akár pogány rómaiak voltak - megerősítették. Sőt! A római katona lándzsával át is szúrta az oldalát, a szívét, hogy biztos legyen halálában. De ez a Jézus legyőzte a halált, feltámadt! Mindez természetesen nem jelenti azt, hogy a halál most már nincs jelen a mindennapi életben, és nekünk már nem is kell meghalnunk. Ebben a világrendben a bűn zsoldját nekünk is le kell fizetnünk. De azt, ami a halált „halálösszá” teszi, ami az örök elmúlás félelmét váltja ki – amit Szent Pál apostol a halál fullánkjának nevez – azt Krisztus feltámadása semmibe taposta. Húsvéti hitünk erejéből a halált valóságos születésnek tekinthetjük. A születő gyermek elhagyja az anyaméhét, kilenc hónapos tartózkodási helyét, ahol táplálta őt az anyatest, nyugtatta őt az édesanyjai szív békés dobogása. Mégis fojtóvá válik lassan számára e tér, nem folytathatja életét az anyaméhben. Gyötrelmes pillanatok következnek: minden irányból kifelé szorító érzéssel kell küzdenie, hogy ezután napvilágot lásson. Betöltöti őt a sejtés, hogy az eddigiektől sokkal szélesebb távlatú valóságba kerül, amitől megrémül, és első lélegzetvételét azonnal sírás követi. Ehhez hasonlítható bizonytalanság kínja szorongatja a haldokló embert: gyengül, levegőért kapdos, fuldoklik. Megszenvedi az evilágból távozást. Sejtieni most sem képes, hogy valóban szélesebb távlatú világ vár-e reá. Hitének a sugallatából azonban reméli, hogy csodálatos távlatok világosságába kerül: a feltámadt Krisztus vezeti őt kézen fogva. Az, aki elsőnek támadt fel a holtak közül odasegíti őt is azok közé a milliók közé, akik ujjongva várják az újonnan érkezőket. Évenként visszatérő Húsvétunk tehát egy új reményt, új távlatot ad az emberi létezésnek. Mi ebben hiszünk, és ez a hit átsegít bennünket a szenvedésen, de még a halálon is, mert JÉZUS ÉL!

Palya János

Egyoldalú üzenetek helyett valódi viták

„Ma már aligha vitatható a nyilvános hálózati kommunikáció társadalmi szerepe: színtere és alakítója a társadalmi nyilvánosság. Az Internet a hozzáférés költségeit minimálisra csökkentve a résztvevők lehető legszélesebb körének biztosítja a lehető legszélesebb nyilvánosságot. Nem az egyoldalúan kialakított üzenetek befogadása, hanem a folyamatos visszacsatolás jellemzi. Alapeleme a résztvevők aktivitása, a közöttük folyó párbeszéd.” – írja Polyák Gábor, a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának volt hallgatója OTDK dolgozatában, melyre hol máshol letem rá, mint az interneten. Átala a nyilvánosság „demokratikus potenciálja” megsokszorozódhat – fogalmazta meg Jürgen Habermas.

Mindezt úgy kellene megtenni, hogy a mű ne nője túl alkotóját, ne uralkodjon azon, hanem annak szabályozhatóságát a létrehozó kézben tudja tartani. Erre szolgálhat pl. a moderálás, mely ösztönző erővel hathat a társadalmi élet legtöbb szektorában alulértékkelhető vitakultúrára. Vagy talán ennek hiánya magyar specifikumként fogható fel? Reméljük, sőt bizonyítani szeretnénk, hogy nem így van. A légből kapott vádaskodások, a sértődések, közönséges megnyilvánulások először kezelhetők, majd teljesen elhagyhatók. Így cikksorozatban kívánunk foglalkozni a témával.

Sorozatunk első számában a reklám és marketing területén tevékenykedő Tóth Anita rövid általános ismertetőt ad lapunk kérésére az internetes kommunikáció történetéről és etikettjéről, hiszen az állam és jog számára is komoly kihívást jelentő internetes véleménycsere is csak úgy tud hatékonyan működni, ha már eleve önkontroll alatt áll. A jelenlegi médiatörvényben szó sincs az internetről, talán azért, mert több államban megbukott az internet szigorú állami szabályozása. De ahogy az újságíróképzésben tanították: nem szabályozni kell a világhálót, hanem létre kell hozni és társadalmi szintre kell emelni a politikai kultúrát. Az évente megrendezett Supernova Konferencián az online világ, a gazdaság és a társadalom jeles képviselői vesznek részt. Már 2007-ben a fő téma az internet fogalmának újra

meghatározása volt. Denise Caruso, a The New York Times publicistája úgy vélte, hogy „a világhálót újra kell szocializálni”. „Ideje, hogy olyan oldalak jöjjenek létre, ahol nemcsak a hasonlóan gondolkodók, de az ellentétes véleményen lévők is beszélgethetnek egymással.”

Anita 2006 februárjában indította el az iwiw-en a turai fórumot, melynek azóta is folyamatos a látogatottsága. A létrehozó, aki e fáradhatatlan tevékenységében mindenképp lokálpatriótának mondható, így fogalmazta meg a fórum célját: *Tura, a mi kis híros városunk – Jöhet minden, ami helyi, társasági, új, érdekes, gazdasági, fejlődő stádiumba lépett, esetleg panaszkodásra alkalmat adó – esemény, rendezvény, hír, vagy egyszerűen csak aktuális. Vagyis: mi is történik városunk táján?* Következő számunkban azokat kérdezzük meg, akik aktív részesei az iwiw-en működő fórumnak.

Egy kicsit a történelmi gyökerekre is visszautalva – jól tudták már a rómaiak, hogy a közös gondolkodásnak megéri a gyümölcse. A Forum Romanum a nyilvános élet középpontja volt, itt törvénykeztek, az állami ügyeket itt intézték el és a pénzváltó üzletek is itt voltak. De maga a szó több – de ugyanezen lényeghez kapcsolódó – jelentéssel is bír: tér, vásártér, piac; nagy nyilvánosság; székhely, tartományi székhely, város, nyilvános szereplés, nyilvános élet. A Forumon plebejusok és patriciusok, azaz egymástól eltérő társadalmi rétegek is gyülekeztek. Ahogy a város nőtt, a Forum Romanumot is bővítették. Pedig a terület eredetileg ingoványos hely volt, melyet Tarquinius Priscus király száríttatott ki és véttetett körül oszlopos csarnokokkal, melyek üdülésre és sétahelyül is szolgáltak. Valahol ez a mi célunk is, az internetes kommunikáció helyi témákat érintő, ma még ingoványos talaján indulva sétálni, hogy egyszer – minél hamarabb – azt érezhessük, felüdülés, s talán közösségformáló a kulturált véleménycsere településiünkről, a fórumban való részvétel, melyből már csak egyetlen lépés a szavakat tettekre váltani.

Seres Tiinde

Mi is az internet?

Manapság rohamléptekben fejlődik az információs szupersztráda, az internet. Érdekes, hogy harmincnyolc év kellett az ötven milliommodik rádió-előfizetőhöz, tizenöt év ugyanennyi TV-előfizetőhöz és tizenhat év az ötven milliommodik számítógép-vásárláshoz, viszont csupán három év az ugyanennyi internethez kapcsolt számítógépéhez. 1946-ban a világ első programozható számítógépe egy teljes termet betöltő több millió dollárba kerülő gép volt, napjainkban pedig a világhálót több, mint százmillió ember használja világszerte.

Néhány mondatban megpróbálom objektíven körüljárni a világhálót és az internet lehetőségeit napjainkban. Azért tartom fontosnak a témát, mert magam is átéltem az internettel való ismerkedésem során annak sok előnyét és hátrányát. Hihetetlenül izgalmas és új világ tárult elém, amikor csatlakoztam az internetezők egyre szélesebb táborához. A kezdetektől – kb 11 éve – használom az internetet, rengeteg tapasztalatot szereztem, megismertem szabá-

lyait, elfogadtam létjogosultságát, megtanultam használni és kihasználni is. Ez az újfajta média egyidejű, folyamatos kommunikációs lehetőséget kínál, biztosítja a mérhetőséget és információs csomópontokat. Jelenleg inkább stratégiai szempontból fontos az internet, emellett az adott szervezetnek új arculatot is kölcsönöz.

Az Internet a mindennapokban, a közígazgatásban és az üzleti életben is alapvető elem lett, az önkormányzatok, hatósági szervek, közintézmények szinte kivétel nélkül rendelkeznek saját honlappal, és ma már egy kis vállalkozás is nehezen boldogul, ha alapvető internetes infrastruktúrával (weboldal, e-mail cím) nem rendelkezik. Természetesen az internet nem csak az írásos kommunikáció egy kényelmes és olcsó módja, hanem egy újabb lehetőség, ahol be kell mutatkozni, és jelen kell lenni. Az internet segíthet leküzdeni a fizikai távolságokat, lehetővé téve például a biztonságos és gyors adatcserét és együttműködést. Minden szervezetnek, cégnek, vállalkozásnak kicsit más, egyedi az informá-

ciós rendszere, azonban biztos, hogy abban a világháló által nyújtott lehetőségeknek szerepe van.

Az Internet hátrányai közé tartozik, hogy nem szabályozott, a fellelhető információk minőségi ellenőrzése nem megoldott, ezért alaphól mindent gyanúsaknak kell tekinteni. Igen nehéz a hatalmas adattömegekből az igazán fontos és érvényes információkat kiszűrni, ezt is meg kell tanulni. Indiától Ausztráliáig a világon számos országban már hosszú ideje oktatnak médiaismereteket, Magyarországon is, 2003 szeptemberétől tanítják. A másfél évtizedes nemzetközi tapasztalatok persze nem ültethetőek át egy az egyben a magyar rendszerbe, de a tematika nagy része irányadó lehet a számunkra.

Az internet használata a véleményem szerint megosztja a mai hazai szakembereket. A törésvonal az innovációs készség és a stratégiai szemlélet megléte és nemléte között helyezkedik el. Ugyanakkor mára eltűnt az a másfél évtizeddel ezelőtti dicsfény, vagy halványlila köd, amely a számí-

tógéppel bánni tudó embereket vette körül. Ma inkább az alkalmazott tudásra van egyre nagyobb igény. Így van ez a neten való megjelenés esetében. Viszonylag kevés az olyan oldal, amely grafikai, pszichológiai, számítástechnikai és marketing szempontból is megfelelő. Az interneten való jelenlét jelenleg többek véleménye szerint inkább szimbolikus, minthogy azonnal haszonnal kecsegtetne. Ha megkérdeznék egy vállalat, hogy fönne legyen-e a neten, azt mondanám, hogy legyen. De ha megkérdeznék, hogy ebből mi a haszna, azt felelném: semmi az égvilágon. Ma azonban az internetes jelenlét már olyan, mint a cégér, vagy egy elektronikus formában elkészített prospektus: ha nem talállok meg a hálón, nem találok rólad információt, akkor azt gondolom, hogy komolytalan cég vagy. Hasonló vélemény, hogy az internetes reklám ma Magyarországon inkább státusszimbólum a vállalatok számára, mint tényleges haszon (ez alól természetesen kivételt képeznek a webáruházak).

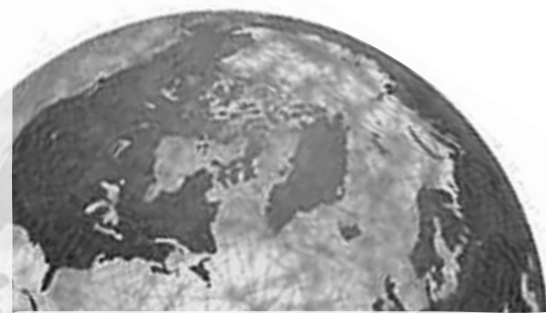
Internetes kommunikáció

Ha valaki úgy dönt, hogy a webet médiumként, azaz közvetítőként használja, hasznos átgondolni jellegzetességeit és hatásmechanizmusában rejlő lehetőségeket. Az első tévéreklámok például szinte semmiben nem különböztek a sajtóban megszokottaktól, akkor ugyanis még nem gondoltak a mozgókép vagy az animáció adta lehetőségeire. Egyszerűen, mert nem jutott az emberek eszébe. A világhálón ugyanúgy kell kommunikálnunk. Az internetes kommunikáció hajtóereje a hozzáférés. Az internet ugyanúgy hozzánőtt mindennapjainkhoz, mint a mobiltelefon. Arra biztatok mindenkit, hogy használja bátran a kommunikáció ezen lehetőségét, olvasson, írjon, keressen, tanuljon, tájékozódjon.

Az utóbbi években egyre nagyobb népszerűségnek örvendenek a közösségi portálok, weboldalak. Iwiw, Facebook, MyVip, Twitter, hogy csak néhányat említsék meg a sok közül. Az online közösségépítés olyan helyi ismeretségeket és kapcsolati hálókat is segít megőrizni és fejleszteni, ahol a tagok már régóta ismerik egymást. Az internet mindenkinek teret ad, aki szeretne közreműködni, és a többféle nézőpont egy helyi eseményről vagy témáról mindenkinek jó. Ezek a közösségi oldalak lehetőséget biztosítanak a felhasználók számára, hogy adott témában véleményt nyilváníthassanak. Ennek a jelentősége jóval nagyobb az általános fórumokhoz képest, hiszen ezeken a közösségi oldalakon nem bújhatunk álarc, becenév mögé, valós nevünkkel, személyünkkel vállaljuk fel véleményünket. Az on-line találkozások összes módjának (csevegőszobák, blogok, személyes terek és fórumok, e-mail, azonnali vagy szöveges üzenetküldés) megvannak a maga írott és íratlan magatartási szabályai. Néhány általános tanáccsal szeretném segíteni a félreértésektől mentes tájékozódást az on-line társadalomban.

Netikett (csevegés, fórumok és on-line közösségek):

- ▶ Mielőtt elküldöd üzeneted, tekintsd át a csevegőszoba, a fórum vagy internetes közösség szabályait.
- ▶ Mielőtt egy fórumon új témakörbe kezdenél, nézd meg, hogy más nem kezdeményezte-e már ugyanezt. Ha igen, akkor arra válaszolj.
- ▶ Magyar nyelvű fórumokon a magyar nyelvet használd! A más nyelven írt hozzászólások általában törlésre kerülnek. Mindenkinek be kell tartani a közélet és az internet etikettjét! Legyél tekintettel az általános viselkedési normákra! A fórumokat

olvashatják kis- és gyerekkorúak is. A 18 éven felüli szövegek az általános fórumokon törölve lesznek! A "***"-os trágárságot is kerüld!

▶ A fórumozás nem egyenlő a 'csetelés-sel'! (csetelés: on-line beszélgetés) Ha beírsz egy kérdést valahova, légy türelmes. Amint jön valaki, aki akar és tud válaszolni, meg fogja tenni.

▶ Tartsd tiszteletben mások vallási, faji, politikai stb.. nézeteit! A személyeskedés, sértegetés, egymás közötti problémák megbeszélése szintén nem a fórumokra való, intézd el privát üzenetekben!

▶ Ne a formával, hanem a tartalommal hívd fel magadra a figyelmet. Ne használj indokolatlanul kiemeléseket, színeket, nagyobb betűméretet a szükségesnél, és ne használj a hangulatjeleket túcatjával. Ne használj FOLYAMATOSAN NAGY BETŰKET, mert az a neten azt jelenti, hogy kiabálsz. Ügyelj a helyesírásra!

▶ Ne adj ki információt se magadról, se másról, privát üzenetet a fórumra kimásolni még az üzenet írójának engedélyével is tilos!

▶ Ha egy moderátor kér, felszólít valamire, vedd komolyan! A moderátorok viselt dolgai nem fórumtéma, a döntéseiket véleményezni, kritizálni, megbeszélni a fórumokon tilos! Ha valamelyikükkel problémád, közlendőd van, akkor intézd el vele privát üzenetekben.

Tóth Anita

TURA A VILÁGHÁLÓN

Ebben a hónapban a turaváros.lap.hu oldalt vesszük közelebből szemügyre. Ez az oldal egyfajta gyűjtőhely szeretne lenni a Turával kapcsolatos honlapoknak. Az oldal meghatározásában is ez olvasható: „Tura várost érintő, turai érdekeltségű linkbázis”. Az oldal a startlap.hu égisze alá tartozik, ezért felépítésében is ehhez hasonló.

A honlap gyakorlatilag egy linkgyűjtemény, ami témák szerint menübe csoportosítja az összegyűjtött internetes oldalakat. Összesen kilenc ilyen menüpont található a Tartalom címszó alatt. A Turai Hírlapban eddig bemutatott honlapok közül is megtalálható itt néhány, mint például a város (tura.hu), a Hevesy iskola (hevesytura.hu) vagy a kastély honlapja (turaikastely.hu). Az oldal azonban nem csak az egyes honlapokhoz mutató linkeket próbálja csokorba fogni. Megtalálhatók itt a Turával kapcsolatos cikkek is, amik különböző nyomtatott, vagy internetes híroldalakon jelentek meg. Ezek főleg a „Röiunk másol” menü alatt találhatóak, de

TURAVAROS.LAP.HU

előfordulnak az „Oktatás, Kultúra, Művészet, Híres”, vagy a „Schossberger kastély”

menüpontok alatt is.

Igen hosszú a „Vállalkozások” menü alatt található lista, ami értelemszerűen a turai vállalkozások honlapjait hivatott egybe-gyűjteni. Apró szépséghibája, hogy megtalálhatók itt vácszentlászói, vagy kistarcsai cégek oldalai is. Természetesen nem akarjuk nevesíteni az egyes vállalkozásokat, a böngészés megmarad a Kedves Olvasónak.

Minden nap születnek új internetes oldalak, így az itt található linkgyűjtemény sem teljes. Hiányzik például az önkéntes tűzoltók, vagy a múlt hónapban bemutatott Kitez CD honlapja is. A linkajánló opcióval azonban adhatunk tippeket a honlap szerkesztőjének (Válóczy Szilviának), hogy mivel bővítse a már így is dicséretes méretű adatbázist.

Köles Tamás

A Hunder nagycsalád

1930-ban harmadik gyerekként látta meg a napvilágot, Kuti Mihályné, Pászti Teréz. Nyolc gyerekes családban nőtt fel. Amennyiben most nem tudják, kiről is van szó, mindjárt azt mondják: Hát persze! A Hunder Teri! Hiszen így ismerik a turaiak. Szülei, nagyszülei, tanítók, népművelők által olyan értékrendet kap, amit soha nem felejt el. A kemény fizikai munka mellett a turai értékek, népviselet, hímzés, népdal, egyházi ének őrzője.

– A régi szülői ház a Zsámboki úton található. - kezdi Teri néni a beszélgetést az ágyon heverő turai hímzett terítők között, melyből az egyiket épp most varrja ki. – Apám, Pászti József „Hunder” volt. Itt a szülői házban az anyai nagyapámék laktak. Ők hátul voltak, mi meg elől laktunk. Bata Mihály nagyapám valamikor vőfély, hívogató volt. Az egész falu lagzijában szinte megfordult. Utoljára a bátyáméba hívogatta a vendégeket. Nagymama Csombor Mária volt. Négy gyerekük volt, köztük anyám, Batta Julianna a második volt a családban.

– *Mielőtt tovább mennénk a családi vonalon elmondaná, hogy a Hunder becenév honnan ered?*

– Apám testvére, Misa bátyánk gyerekként az Alsóréten a bivalyosoknál segített. A bivaly lusta állat volt, nem akarta húzni a szekeret, és ott kiabálni kellett, hogy menjenek az állatok előre. Erős hangja volt, ezért az ottani munkások nevezték el Hundernek. Ez rajtunk maradt, ma is így ismernek minket. Én például Hunder Teri vagyok. Később apám testvére Pestre került, magas, erős hangú rendőr lett belőle.

– *A szülei mikor házasodtak össze?*

– 1920-ban, amikor az I. világháború után nem volt valami rózsás az élet. Először nem a Zsámboki úti házba kerültek, hanem a Vízsorra mentek lakni. Kisablakos parasztház volt ez, ahol három gyerek született, Jóska, Panni, meg én. Én annyira anyás voltam, hogy egyszer, amikor anyám elment otthonról és én észrevettem, a rácsos ablakon másztam ki utána, de beszorultam és egy arra járó ember húzott ki a pirinyó ablakon.

– *Az édesapja mivel foglalkozott?*

– Apám először a bárónál volt kocsis. Nem fényesen, de megéltünk. Ha jól emlékszem 1932-ben kerültünk ki innen Harasztra, ahol munkát és lakást is kaptak. Óriási nagy gazdaság volt. Apám lovaskocsi lett, anyám velünk, gyerekekkel volt otthon.

– *Hogyan nézett ki a harasztpusztai gazdaság akkor?*

– Hosszú házak voltak, szoba, konyha, kamra. Szabadkéményes volt az épület. Mi a Puskásékkal laktunk együtt, de külön lakásban. Kettes sparhelt volt a szobák között, a konyha a két családnak közös volt. Sok család lakott kint. Négy lakótömb volt meg a dohánytanya. A szakembereknek, kovácsoknak külön sor volt. Mi a Kulcsárék során laktunk, Prímaék, Veszlekaék, Maszlagék, Klacskoék, Csedrának. Ez a báró gazdasága volt. A haraszi uradalmat intéző irányította, akit Reich Miklósnak hívtak. Nagy istálló nézett az utca felé. Ott volt mellette egy jégverem. Óriási dohánypajtákban száradtak a dohánylevelek. Itt fűzték tüvel spárgára a dohányt, amik utána fűrtökben lógtak a pajtában. Sokan jártak a faluból is ide dolgozni. A dohányosok itt külön épületben laktak.

– *Milyen élményei voltak itt gyerekként? Nem volt unalmas egy gazdaságban lakni?*

Teri néni és nővére közös esküvője: 1948

A Hunder-lányok édesanyjikkal

Apjukkal Harasztpusztán

– Nekünk, gyerekeknek csodás és gazdag élményekkel teli életünk volt kint. Nem volt játéknak, kukoricából készítettünk babát, többől faragtunk különböző figurákat. Amikor jött a nyár, beültünk a búzatáblába és fontuk a koszorút búzavirágból, pipacsból és konkolyból. Lelapultunk, amikor jött a Mezei ispán két-kerekű hintóval. Etelnek hívták a lovát. Ő kiszállt belőle, a ló pedig önállóan a helyére ment az istállóba. A sütésekhez hat külső kemence állt rendelkezésre. Nekünk egy kemence a kút mellett állt, szalmával fűtöttünk benne. Négy-öt nagy kenyeret sütött anyám. De előtte mindig lángost sütött nekünk. Megkente zsírral, fokhagymával és széttörte a gyerekeknek. Anyám vasárnap pogácsát, keletet sütött. Beködtünk kendőbe és lagzist játszottunk. Matúz Pistának hívták, aki fésűre zsírpapírt tett és úgy muzsikált, arra mulattunk. Szombat este, vasárnap este a Klacskoék mellett volt egy nagyszoba, oda mentünk úgynevezett macskazenére. Annyira mulattunk, mintha rendes zenekar játszott volna. Betegek nem voltunk, mert Harasztra a Főző doktor hozta a csukamájolajat. Mi ki sem állhattuk, de anyám azt töltötte belénk.

– *Mikor a gyerekek iskoláskorúak lettek, be kellett járniuk a faluba?*

– A báró a tanyán iskolát létesített. 1929-től működött itt az egy tantermes iskola. Iskolába tehát ide jártunk, elsőtől hatodikig. Az ispán menyé, Mezei Józsefné Hatvani Rozália tanított minket. Templomba onnan Harasztról jártunk be gyalog misére. Hazafelé mindig a Trincs felé mentünk, mert kaptunk pár fillért, és vettünk zsemlét, ami akkora volt, mint egy nagy buci.

– *Közben az önök családja is gyarapodott!*

– Hármunk mellé született meg itt, Mancsi, Miklós, Pityu. Anyám a gyerekektől nem tudott sehová sem menni. Csak szezonális munkára ment ki pl. borsószedésre. Akkor mezítábl jártunk, 16 éves voltam, amikor lett új cipőm. A nővéremről, Panniról maradtak rám a cipők. A cipész Novák Karcsi bácsi a Trincsen lakott, ő varrt nekem cipőt. Szegények voltunk, de tisztességesen éltünk

– *Aztán a haraszi majorból beköltöztek a faluba.*

– 1940-ben a Szalmáskertbe jöttünk lakni. Ez a magtár mögötti rész volt. Itt kovács és bogárnár műhelyek voltak. Mi sírva jöttünk el, szerettünk ott élni. Én a nővéremmel summásként is dolgoztam. Mivel mi voltunk az idősebbek, nekünk kellett keményen helytállni. 1943-ban a Zsámboki útra a szülői házba kerültünk vissza, én akkor 13 éves voltam. A Zsámboki úton született meg Ilonka és Laci. Így lettünk nyolcan testvérek. Reggelente apám berakta a

A Magyar Rádió egyik turai felvételén Hortobágyi Évával: 1970

A család öröksége lesz: kézimunkák, a régi házak festményei

A kultúrházból vásárolt híres kályha, Kántor Sándor munkája

krumplit a sütőbe, a tevizet a fazékba. Hársfateát itunk télen, amit a nagyapával szedtünk a réteken. A mangalica malac padláson kifagyott szalonnája került az asztalra, meg hagyma és sült krumpli a tea mellé. Nagyapa bejött, amikor reggeliztünk, a nagycsalád az asztal körül ült. Ő ránk nézett és azt mondta: – „Jaj, drága gyerekeim, mint a koszorú olyan ez az asztal.” Mama meg mindig azt mondta: – „Fiam, nem mentek soha férjhez, mert sokan vagytok testvérek!” De erre később rácafoltnak.

– A legidősebb gyerekeknek hamar el kellett menniük dolgozni?

– Mi a munkába nőttünk bele. Panni a fácántelepen dolgozott. Ez is a báró birtoka volt. Gyurcsik erdész volt a főnök itt. Halastavak voltak, fácán- és marhanevelde. A fácánokat külföldre szállították. A Gyurcsik főnök Pannit beajánlotta a báróéknak. Nehezen akart váltani, de végül bement a kastélyba dolgozni konyhalánynak. Szürke Rozi néni volt a szakács. A konyha alul volt, széles, tágas nagy helységben. Emellett volt a tálaló, innen egy ételliftre rakták a finomságokat, az felvitte az uraknak az emeletre. Itt Szilágyi Pista bácsi szolgálta fel az ételt a bárónak és családjának. Ő volt a komornyik. Majdnem minden nap este bementem segíteni a nővéremnek. Reggel korán felkeltünk és kitakarítottunk. Már a lépcsőn kiabált az öreg bárónő magas hangon: Panníi! Két bejáraton tudott lejönni a nagysága. Én meg a másik irányból, uzsgyi, haza.

– Amikor ön bent volt a kastélyban ki lakott itt éppen és hogyan nézett ki a kastély akkor?

– Az öreg bárónő meg a fiatal báró tartózkodott akkor itt. Az öreg báró kocsisa az én nagyapám volt először. Télen az urak felmentek Pestre. A nővéreméknek a kastélyban alul, a konyha mellett volt szoba, kemence, mosókonyha. Parádés istálló működött a most parlagon álló gyakorlati kert helyén. Itt minden ragyogott. Csodás volt a terület. A magtár végében volt egy nagy jégverem, a szarvast, fácánt, marhahúsokat itt tárolták. Gyönyörű színes virágok pompáztak a kastély előtt. Rózsák nyíltak egész őszi, olyan volt mintha virágszőnyeggel borították volna ezt a területet. A pálmaháznál magas törzsű tearózsák nyújtottak mesés látványt. A másik oldalon az Alvég felől a báró monogramja téli zöldeskől volt kirakva a kertben. Négy különleges tulipánfa, amelyet még sosem láttam, narancssárga és piros cirmos színekben pompázott. Szerencsédio és egzotikus növények sokasága gazdagította az ember lelkét, aki ide bebocsájtást nyert. Tavaszon levéltakarítás volt. Az egész udvart kitakarítottuk. De sajnos a II. világháború után minden megszűnt. A tanyák, a virágzó gazdaságok, halastavak, minden tönkrement.

– Önök a második világegészből gyerekként mennyit értettek és éltek meg?

– Borzalmas volt a háború. Nagyapánk már ekkor nem élt. Apámat elvitték robotra, kényszermunkára. Megebesült, Jászberényben volt kórházban, onnan jött haza gyalog. Jostyi bátyám hadifogságba került, semmit sem tudtunk róla. Mi a Söprúsnél a pincében bújtunk el. Volt egy malacunk, ami el volt rejtve. Beáruult minket valaki és jöttek érte. Mi nagyon sírtunk, így egy rendes orosz katonaember ott hagyta nekünk. Levágtuk, de a húsból nem sokat ettünk, mert azt apám sebesült lába gyógyítására odaadták, mert pénz az nem volt. Pokol volt, óriási bombázások, katyusalóvések történtek. A háború végén szerencsésen hazatért a bátyám, majd lassan normalizálódott a helyzet.

– Harasztól maradtak még barátok ismerősök?

– Egy rövid ideig még a háború után is maradtak ott családok, de az '50-es évek közepétől szerintem mindenki eljött.

– Tura ekkor a kulturális élet egyik fellelvárára volt, s a csoportban Teri néni is oszlopos tag volt...

– Én a front előtt benne voltam a Turai Jézus Szíve Leányegyletben. Dr. Molnár Pálné Mária néni vezette az együletet. Ő tanárnő volt Turán. Vallásról, népi hagyományok ápolásáról, erkölcsi normákról kaptunk tanítást. Ennek nyomai a régi öregeknél ma is kimutathatók. Utána volt a Magyar Ifjúsági Egyesület. Pannival együtt benne voltunk a Gyöngyösbokrétában. Voltak a parasztnapok, aratóünnep. 1947-ben, három napig Pesten léptünk fel, kollégiumban laktunk. A megyéből számtalan népviseletben pompázó csoport volt. Este mindig a Városi Színházban szerepeltünk. Soha nem felejttem el azt a forgatógot. Mi a Csáki bírót adtuk elő, fergeteges sikerrel. A zenét Berci és bandája, majd a népi együttes szolgáltatta. Kovács Laci bácsi és Tóth József „Josi” volt velünk. Akkor még sok férfi is szerepelt a csoportban nem úgy, mint most. Egy pár név: Éliás Feri, Gastye, Puhos Pityu, Dora Géza, Galambos Bandi. Éliás Ferinek kitűnő csengő hangja volt. De már sokan nem énekelnek közülünk. Érdekes, hogy akkor nem régen jött be a forint. Minden nap kaptunk 8 forintot. Vettünk Pannival kartonszoknyát, fehér selyemharisnyát, blúzt. Aztán a kultúrházban, a Kék Szivárvány népdalkörben szerepeltem egészen 1992-ig. Mindenben részt vettem, ami a turai hagyományok ápolásáról szólt.

– Közben dolgozniuk is kellett, hogy meg tudjanak élni. Turán el tudtak helyezkedni?

– Mi elmentünk Pannival a Kerepesi úti ügetőre, a Lovira közművesek mellé dolgozni. Hétfőn mentünk és szombaton jöttünk. Kemény férfimunkát végeztünk. Betont hordtunk, téglát pakoltunk. Irgalmatlanul, kegyetlenül sokat dolgoztunk. Két évig bírtuk, s akkor azt mondtuk, hogy nem megy tovább.

– Maradt idejük „élni”, ismerkedni, szerelmesnek lenni?

– Arra szakítottunk időt. Bálba jártunk. Kedveltem a cigányzenét. A bálban a lányok az egyik oldalon, a fiúk a másikon voltak. Amikor Berci és bandája elkezdett muzsikálni, a fiú odament és felkérte a lányt, a tánc végén a helyére kísérte. 1948-ban egyszerre mentünk férjhez mindketten a Pannival. A szülői háznál volt a lagzi. Én ide a vasútelepre kerültem a férjem családjához.

– Egy újabb korszak kezdődött el?

– Ez már az önálló saját élet kezdete volt. 1949-ben megszületett az első gyermekem. Akkor itt rengeteg gyerek született, de sajnos vagy húsz pici meg is halt. Valami betegség, járvány volt akkor. Én is elveszítettem a babát. Aztán Misi fiam született 1950-ben, Laci meg 1955-ben. Minden munkát elvégeztem. 1966-ban kerültem be a kultúrházba dolgozni. Turai mintás tányérokat festettem, hogy vala-

mi kis pénz jöjjön a házhoz. Akkor még működött a mozi, otthonról rohantam a filmet kivenni, mozi után haza, dolgozni a kertbe, majd este bál volt, ott a székeket összerakni. Én a kultúrban mindent élveztem, takarítás, fűtés, hólapátolás. Hárman árultuk a jegyet, Havle Karcsi bácsi és a felesége, Emmi néni meg én. A bálokban sokszor én voltam egyedül. Akkor is történtek apróbb verekedések, de rám hallgattak a fiatalok, rendre tudtam őket utasítani, értettem a nyelvükön. Tévé ekkor még nem volt, így mi is megnéztük a moziban a filmeket. De a környékről mindenki ide járt, moziba, bálba. Telt ház volt mindig. Volt itt a Déryné Színház, a bábszínház, minden héten 3-4 mozielőadás. Aztán elmaradtak a bálók. A fiatalok semmilyen szórakozási lehetőséget nem kaptak. 1981-ben én is elmentem Pestre a vasúti igazgatósághoz, ahonnan aztán nyugdíjba mentem.

– *De nyugdíjasként sem tétlenkedik.*

– 30 évvel ezelőtt Pápai Józsefné Ignác Panka elkezdte a nyugdíjas klubot szervezni, ide mindjárt csatlakoztam. Amikor beteg lett, a kórházban azt mondta: – „Teri! Tartsd össze a csoportot, ne menjenek szét!” A Kék Szivárvánnyal mentünk mindenfelé fellépni. Ma már alig akad férfi, aki részt venne az énekcsoportban. Most a testvérem, Ilonka a vezetője a nyugdíjasklubnak. Főzünk, beszélgetünk, kártyázunk, énekelünk, csoportokat hívunk. Az idősök napjára 8 kiló lisztből sütöttem fánkot, meg hagymás zsíros kenyér volt. Majdnem mind özvegyek vagyunk, nekünk szinte ez a csoport a családuink.

– *Nem volt egyszerű az életük. Nyolc gyerek, rengeteg munka. Sokan mondanák, hogy nem irigylem őket!*

– A családuinkból heten élünk. Jóska bátyám halt meg. Laci Pesten lakik. Talán sokan emlékeznek rá, ő volt a Hunder Laci, aki kitűnően dobolt. A Tapisékkal zenélt, még az újságban is megjelentek. A többiek Turán, a falu különböző részein élnek, egyedül Pityu van a szülői házban. Mi jó testvérek vagyunk. Amennyiben valakinek baja van, az mindannyiunké is. Az öröm szintűgy. Számtalan bajon keresztülmentem, a férjem és a két fiam, Misi és Laci sem él már. Ez olyan számomra, mint amikor van egy szép nagy formás fa, amiről a legerősebb ág letörik. Nem lehet elmondani, ha egy elmegy, az mennyire hiányzik a családból. Az unokáimban lelem már az örömet. Télen hímzek, tavasztól a kertben motyogok, nem bírok én már leállni. Amink van, azért keményen megdolgoztam. Nem kesergek, pedig lenne miért.

– *A hagyományokat máig ápolja...*

– Gyerekkorom óta részt veszek a turai hagyományok őrzésében. Egy dolog bánt, hogy a turai népviselet Turáról ki van hordva. Eladják az idősök a vásárokon. Nem is tudják majd bemutatni a teljes turai viseletet az utókornak. Abban bízom, hogy az unokák, dédunokák majd néha felveszik ünnepekkor. Nagy a család, a rokonság, nekünk idősebbeknek kell őket összefogni, mint annak idején az édesanyám tette ezt velünk. Remélem, hogy egyszer a szülői háznál össze tudjuk gyűjteni az egész családot, hogy megismerjék egymást az unokatestvérek is. Majd sütünk, főzünk, beszélgetünk. A gyerekeknek is tudniuk kell, hogy csak együtt vagyunk erősek, még akkor is, ha arról a gyönyörű családfáról nekem már hiányoznak a legkedvesebb ágaim.

Szénási József

Turaiak az MTV-ben

Fotó: Takács Pál

Március 25-én Szénási József szerkesztésében, a Nappali című műsorban Szigeti Zoltán, a Szent János kórház turai származású szemész főorvosa volt a vendég. A stúdióbeszélgetés után fogadta a nézők telefonjait, majd a műsor végén összegezte a szembetegségekkel kapcsolatos hívásokat.

Április 5-én, Húsvét hétfőn szintén a Nappali című műsorban a Turai Ószirozsa Nyugdíjas Klubról készült riport. A turai húsvéti szokásokról meséltek a tagok, egyházi népekeket és Galga menti népdalokat énekeltek, húsvéti fonott kalácsot és az egykori legényajándékot, a kalácstésztaból készült „madarat” sütötték. A hagyományok és a kézimunkázás mellett terített asztallal, sonkával, hagymahéjjal festett tojással gondoskodtak az ünnepi hangulatról. A riportert ki más lehetett, mint munkatársunk, Szénási József.

Az interneten a <http://videotar.mtv.hu> honlapon megtekinthetők a korábbi adások, ha a „Kategória” oszlopban a „Nappali” szót, a „Kapcsolódó videók” között pedig a megfelelő dátumot választjuk ki.

S.T.

**Műszaki
Vizsgáztatás**

**Mészáros Autószervez
2193 Galgahévíz Fő út 45**

**Műszaki vizsgáztatás helyben, szervizünkben!
Személygépkocsi Kistehergépkocsi Utánfutó**

Szolgáltatásaink:

- ÚJ: Műszaki vizsgáztatás
- ÚJ: Klímátöltés / javítás
- Futóműbeállítás
- Gumiszereelés / centírozás
- Számítógépes motor, légszák
ABS/ESP diagnosztika
- Időszakos szerviz, olajcsere
- Motorfelújítás
- Karosszéria javítás
- Kárügyintézés

(0628) 461 246 (06 20) 942 4095

VÁLTOZÁS ÉS ÁLLANDÓSÁG

A tavasz születése minden évben, hovatarozás nélkül, minden ember számára ünnep, az újrakezdés, megújulás szimbóluma. Érdekes ilyenkor komolyan elgondolkodnunk azon, hogy mit jelent ez nekünk, a „teremtés koronáinak”? Könnyen beláthatjuk, rájöhetünk hogy e mindenki részére rendelkezésre álló csodálatos dolgokkal semmi körülmények között sincs jogunk visszaélni, mert az, végzetünket is okozhatja.

A természetben szigorú törvények szerint vég nélkül lezajló folyamatok jellemzésére, a címbeli két fogalom, az ellentmondás érzése mellett is több szinten igaznak bizonyul. Az évszakok változásának állandó körforgásához, nemcsak a vadon élő állatoknak, hanem minden élőlénynek alkalmazkodnia kell. A feladatot mindenki a saját időléptékét is figyelembe véve, különböző módon oldja meg. Ez alól mi emberek sem vagyunk kivételek. Igazságtalan lenne tehát, ha a körülöttünk lévő, nyüzsgő sokaságról nem ejtenénk néhány szót. Az ő életük ugyanúgy az erdőt-mezőt járó emberek körül zajlik, akár az ismertebb vadállományé. A nagyszerű és közismert „Tizenkét hónap az erdőn” című tévéfilm-sorozat témáját, gondolatban röviden járjuk körül, az ő szemszögükből nézve is.

A csiga is előbújik

Az élő szervezetek, éves szinten az évszakokhoz igazodnak. Ezen belül az életritmust a nappalok és éjszakák, azaz a világozás és meleg, a sötétség és hideg változása adja, kialakítva a mindenkiben működő úgynevezett biológiai órát. Tavasszal felébred a természet, először az élő növények hajtanak ki, benépesítve a talajszintet. A csiga is előbújik befalazott házából. Tömegesen megjelennek a különböző rovarok, bőséges, fehérjés táplálékot szolgáltatva az időközben visszatért vonuló madarak részére. Az énekesmadarak birtokba veszik, illetve megépítik fészkeiket, kikeltik és felnevelik fiókaikat. A növények zsenge hajtásait előszeretettel fogyasztják a nagyobb testű erdőmezőlakók. A talaj felett eközben kihajt és bezáródik a lombos is. A sűrű aljnövényzetben pezseg az élet, rágcslók keresik a gerinctelen állatokból, növényi magvakból és rügyekből álló táplálékukat. A nappali ragadozó madarak és éjjeli baglyok rájuk, valamint az ágak között megbújó kistestű szárnyasokra vadásznak. Mindenki a fennmaradásáért, létéért harcol, mivel mindenkinek van ragadozó ellensége is. A szaporodás és a fiatalok felnevelése mindig a meleg évszakban zajlik.

Zajlik a rovarok násza

Nyárra az erdő megtelik sok ezernyi apró, fífikás csapdával, melyek segítségével a vadászpókok lepkéket, rovarokat és más gerinctelen állatokat zsákmányolnak. Nyár végére a vonuló madarak felnevelik utódaikat, készülnek, és lassan útra indulnak dél felé. A szajkók, akik télen is maradnak, összegyűjtik a makkot, és titkos helyeiken elraktározzák azokat. A beköszöntött ősszel a levelek nem vesznek fel több tápanyagot, ezért megbarnulnak, gyakran vörösré és arany-sárgára színeződnek, később földre hullnak. Ezzel menedéket adnak a rovaroknak a tojások lerakására. Az utódok, csak a következő tavaszon kelnek ki ezekből, amikor a szülők a hideg télben már rég elpusztultak.

A tél túlélésének stratégiája sokrétű. A költöző madarak egyszerűen elhagyják a barátságtalan környezetet, meleg, táplálékú területre költöznek. Teljesítményük emberfeletti, több ezer kilométer távolságot is megtesznek, fészkelő helyekre mégis pontosan, időben megérkeznek, visszatálnak. Sok emlősállat úgy vészeli át a táplálék nélküli hideg évszakot, hogy előzetesen megfelelő mennyiségű zsiradékot felhalmozva, védett helyen, téli álmat alszik. Ilyenkor vérkeringése, anyagcseréje teljesen lelassul, minimális energiát fogyaszt. Mély álomból még felkelteni sem lehet. A sündiszó például hatpercenként vesz levegőt. Amikor az erdő szinte élettelennek tűnik, a valóságban akkor sem így van. A hó és a fagyott avar alatt zajlik az élet, a cickányok földigilisztára vadásznak. Az itt telelő madarak – más választásuk nem lévén – átalakítják étrendjüket. A máskor rovarfogyasztók is magvakkal táplálkoznak (például a zöldküllő). Tél vége felé már egyre hosszabbodnak a nappalok, melegszik az idő, lassan elolvad a hó. A téli álmat alvó állatok felébrednek, kiéhezve keresik a táplálékot, kondíciójuk helyreállításához. Az örök körforgás ezzel újra kezdetét veszi.

Boldog embernek vallhatja magát az, akinek a természet, szemünk előtt zajló, csodálatos átváltozásai felkeltik érdeklődését. Számára megnyugvást, gyönyörűséget, biztonságot, reményt tud nyújtani. Az állandóságot éppen az biztosítja, hogy sok egyéb dologgal ellentétben, ezekre mindig biztonságosan számíthatunk és építhetünk! Ezt mindenkinek felett érdemes megbecsülni!

Pető János

A címernövényünk élőhelye is veszélybe került

A tavasz hírnöke az idén február 25-én kezdte bontogatni rózsaszín szirmait a kemény, hideg tél után elhozva a tavaszt. Egy hónapon át csodálhattuk a virágok nyílását, amelyből 1352 db-ot számláltak a Zöldszíves Környezetvédelmi Szakkörösök. Sajnos a fatolvajok nem kímélték a Természetvédelmi Területet sem és 200 db fát vágtak ki. A Turai Hírlap márciusi számában képekben bemutattuk a vandál pusztítást. A kivágott néhány mázsza fa értéke nem sok pénzben kifejezve, de az élőhelyen a mikroklima megváltozása felbecsülhetetlen károkat okozhat. Ezt az elkövetkező években tapasztalhatjuk meg, ha kevesebb virág nyílik, vagy egyáltalán nem láthatjuk, mert kipusztul a növény az élőhely megváltozása miatt. A területen hagyott ágak tömegét 7 fő közmunka programban dolgozó szedte össze a Városüzemeltetési Csoport irányítása mellett. Az utómunkálatokban a szakkörösök és barátai is segítettek. A munkáért köszönetét fejezi ki Fűri András a Duna-Ipoly Nemzeti Park igazgatója.

FONTOS TUDNIVALÓK AZ EGYHAJÚVIRÁG TERMŐTERÜLETÉNEK LÁTOGATÁSÁRÓL:

- ▶ védett terület csak a látogatási szabályok betartása mellett látogatható;
- ▶ az egyhajúvirág termőhelyét táblák jelzik;
- ▶ kiegészítő táblák figyelmeztetnek, hogy letépni tilos a virágot, valamint azt, hogy a kutya sétáltatás is tilos ezen a területen a taposási kár miatt;

Fotó: Takács Pál, Kis Gábor

- ▶ természetvédelmi területről a növények eltulajdonítása és birtoklása bűncselekmény;
- ▶ szemetelni és hangoskodni tilos;
- ▶ fényképezni csak engedéllyel lehet, amely a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságától kérhető (meghatározott napon és felügyelet mellett lehet fényképezni!);
- ▶ az utakról ne térjünk le még fényképezés miatt sem, mert letaposhatjuk a virágokat;

Ha ezt a néhány szabályt betartjuk, még sokáig gyönyörködhetiünk a fokozottan védett egyhajúvirágban.

Jenei Csabáné

Zöldszíves Környezetvédelmi Szakkörvezető

Új darabbal készülnek a kiskomédiások

A szini-mini csapat 14 tagja nagy szorgalommal készül Az önző óriás című darab bemutatójára. A mese egy óriásról szól, akinek van egy gyönyörű kertje, ahol gyerekek játszanak, amikor ő nincs otthon. De amikor hazaérkezik, elzavarja a gyerekeket. Ettől kezdve nem nyílnak a virágok a kertben, nem jön el a tavasz, csak a hó, a jégeső és a fagy a vendég. Egyszer egy kis résen egy kisfiú kerül be ide, és ahol ez a kisfiú megjelenik, ott kivirul a kert. Hogyan olvad fel az óriás fagyott szíve, hogyan ismeri fel saját önzőségét és mi lesz a darab csattanója, a júniusi turai premieren megtudhatjuk.

– A turai kiskomédiások híre eljutott a hatvani általános iskola színjátszó csoportjához is, akik egy pénteki napon meglátogattak bennünket – mondta el az egyik tag, Sima Franciska. – Először vendégeink léptek a színpadra a Diótörő és egerkirály című darabjukkal. Mi végignéztük előadásukat, majd elismeréseink mellett meg is bíráltuk őket. Észrevételeink nem rosszindulatú és bántó szándékúak voltak, hanem munkájuk javítását szolgálták. Ezt követően mi foglaltuk el a színpadot. Én úgy érzem, hogy mi akkor jobbak voltunk, a

Fotó: Takács Pál

A kiskomédiások hatvani vendégeinek bemutatója

hatvaniak meg is dicsérték munkánkat, de azért figyelmeztettek bennünket a mi hibáinkra is. Ezután közös játék következett. Regina vezetésével először az úgynevezett tanár uras játékot játszottuk el, majd utána egy nagy kört alkottunk és egy labda ide-oda dobálásával kérdeztünk egymástól, természetesen a játék lényege az volt, hogy mi a hatvaniaktól, ők pedig tőlünk kérdeztek. A vendégeink már azóta be is mutatkoztak Egerben, ahol bronz minősítést kaptak.

A komédiások vezetőjétől, Diligens Károlynétól azt is megtudtam, hogy ők is

felléptek a közelmúltban Újpalotán, a Diákszínjátszók Országos találkozóján a középső csoport Phaetra című darabjával, ahol különdíjat és egy egyéni elismerést is kaptak. Ez utóbbit Kuti Viktor érdemelte ki a Legdinamikusabb szereplő díját. Közben a miniket meghívták Tökölre, április 17-re, a nagy komédiások pedig április 24-én szomszédolnak Hévízgyörkön, majd május 1-én egy órás musical egyveleggel lépnek fel Tapolcán.

Takács Pál

Szép szóval, muzsikával

KÖLES ÉVA ÉLŐ LEMEZBEMUTATÓ KONCERTJE
zenész barátaival és családtagjaival MÁJUS 9-én, vasárnap 19 órakor
a turai Bartók Béla Művelődési Házban.

Belépődíj: gyerek (14 éves korig)/nyugdíjas: 500 Ft, felnőtt: 1000 Ft

A HELYSZÍNE A CD
MEGVÁSÁROLHATÓ!

ÍZELÍTŐ A KÖZREMŰKÖDŐK NÉPES SORÁBÓL:

Pál István Szalonna – primás

Unger Balázs – cimbalmos

Dr. Köles József – prózai összekötő szöveg

SEGÍTSÉG A MUNKAHOZ JUTÁSÉRT

Jelen korunk egyik legsúlyosabb társadalmi problémája a növekvő munkanélküliség. Mostanság bárki elveszitheti állását, akár önhibáján kívül is. Hiába képes és akar dolgozni, sok esetben mégsem talál munkát, ami nem csak az egyénre, de a gazdasági fejlődésre is egyértelműen rossz hatással van. Az állástalan embernek, reménytelen lelki és anyagi helyzetébe süllyedve, egyre kevesebb esélye marad a gondokból való kilábaláshoz, a részére megfelelő foglalkoztatási lehetőség megtalálásához. E méltatlan helyzet elleni küzdelemben bátran vegyük igénybe a szakemberek és sorstársaink segítségét is!

E gondolatok jegyében, a közelmúltban kelt életre a turai Álláskereső Klub. Vezetői: Szabó Zsuzsanna esztendőzser, a gödöllői Kontakt Alapítvány munkatársa, és Kissné Bencsik Anita családgyógyász, az aszói Kistérségi Gondozási Központ munkatársa. A térítésmentes klubfoglalkozásokra szeretettel várnak minden érdeklődőt a turai Városi Könyvtárba, minden szerdán 13-tól 15 óráig. A klubnapokon kívül lehetőség

van egyéni és csoportos álláskeresői (munkavállalási) tanácsadás igénybevételére is, előzetes telefonon történt egyeztetés alapján (Szabó Zsuzsanna, telefon: 06-20-230-2579). Általában szerda délelőtt, a turai Családsegítő Szolgálat irodájában, az Önkormányzat Puskin téri épületében (Kónya-tó mellett). A Kontakt Alapítvány, a TÁMOP 5.3.1 program keretében uniós finanszírozással működik, a tevékenységükkel kapcsolatos bővebb információk a www.payanet.hu honlapon tekinthetők meg.

A fontos missziót teljesítő foglalkozáson, február 17-én nekem is lehetőségem volt részt venni. Örömteli személyes tapasztalataimat az alábbiakban adom közre. A résztvevők száma jelenleg 10-15 fő között szokott mozogni, akiknek munkavállalással kapcsolatos adatait és igényeit rögzíteni szokták. Ez nem állásbörze, itt a fő cél, az álláskeresőre és munkavállalásra való tudatos felkészítés, a közösség erejének felhasználásával (tapasztalatcsere, egymásnak való segítségnyújtás, közös sikerélmények

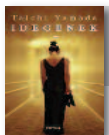
stb.). Szakmai segítségnyújtás (pl. Önéletrajz és motivációs levél készítés, viselkedési normák, stb.), az emberek helyzetbe hozása a kistérségi munkalehetőségekkel, az átképzési lehetőségek felkutatása és az érdeklődők rendelkezésére bocsátása. Ezeknek megfelelően olyanokat is tisztelettel várnak, akik állásokat tudnak kínálni! Az álláskereső résztvevők jelenleg az alacsonyabb iskolai végzettségű, vagy szakmával nem rendelkező rétegekből kerülnek ki, de szeretettel várnak diplomás álláskeresőket is.

Többek között a további tervek, alapfokú Számítástechnikai tanfolyam szervezése, és Teaház beindítása a Családsegítő Szolgálatnál.

Kézzel fogható eredmények is születtek, az elmúlt 3 hónap alatt megjelent 30-40 résztvevőből 3-4 fő talált magának konkrét állást. Ez az eredmény megfelel az elvárható 10%-os aránynak, melynek növekedésében a magam részéről, sok sikert kívánva tiszta szívből bízom!

Pető János

KÖNYVSAROK: A VÁROSI KÖNYVTÁR AJÁNLÓJA

TAICHI YAMADA
– *Idengenek*

Yamada Japán egyik legelismertebb írója. Több jelentős díjjal is jutalmazták munkáit, így például magának tudhatja a New Talent és a Yamamoto Shugoro díjakat is. 2007-ben jelent meg magyarul is egyik leghíresebb regénye, mely már 1987-ben megíródott, de érvényét ma sem veszítette el. Harada, a regény főhőse 48 évesen válik el és miután különköltözik családjától valami olyasmivel találja szemben magát, amivel képtelen megbirkózni. A valóság és a képzelet határai elmosódnak és Harada már azt sem tudja, hogy valami gonosz tréfa áldozata lett, vagy a saját tudata mondta fel a szolgálatot...

JOHN GRISHAM
– *The Pelican Brief*,
The Chamber

Ez a két történet a legtöbb krimi rajongónak nem nyújt meglepetést, azonban mindent lehet új szemszögből nézni. Olvasóinkat szeretnénk bevezetni az idegen nyelvű olvasmányok szórakoztató világába. A „Penguin Readers” angol nyelvű könyveivel mindenki megtalálhatja a magának való könyvet. A sorozat már kezdő angolozóknak is nyújt olvasmányt 2-es szinttől 6-osig terjedő skálán lehet nekiveselkedni a nyelvgyakorlásnak. Minden könyvhöz több CD is tartozik, mely még inkább elősegíti a hatékony tanulást úgy, hogy közben kikapcsolódni is maradjon időnk. Grisham könyveit haladóknak ajánljuk.

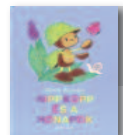

ELEK BALÁZS
– *Diákcsinny*
vagy *bűncselekmény?*

Szakirodalmi könyveink közül most már a fiatalok által elkövetett szabálysértések és bűncselekmények témájával kapcsolatban is tudunk segítséget nyújtani az érdeklődőknek. Elsősorban pedagógusoknak ajánljuk, de érdeklődő diákok is haszonnal forgathatják a könyvet.

Belőle megtudhatjuk, hogy ki számít kiskorúnak, mi a különbség a diákcsinny és a bűnelkövetés között.

Jogi fogalmak tisztázásában nyújt segítséget, példákkal teszi szemléletessé azokat, és a bíróságok hozzáállását is megismerhetjük belőle.

MARÉK VERONIKA
– *Kippkopp*
és a hónapok

Gyermek olvasóink nagy része megismerkedhetett már Kippkopp, Anni-panni, Boribon történeteivel. Marék Veronika könyvei tele vannak bájjal és olyan dolgokkal, amik valóban elbűvölik a kisgyerekeket.

Ebben a kötetben, mely már az ötödik kiadását éli meg 1993 óta, az év tizenkét hónapjával, és a bennük üzhető mókákkal, játékokkal, ábrákkal, növényekkel ismerkedhetnek meg az apróságok.

Reméljük, sokan örömmel kölcsönzik majd Kippkopp meséit!

KELLEMES IDŐTÖLTÉST!

Szeretettel várjuk régi és új olvasóinkat! Cím: Bartók Béla tér 3., Tel: (28)580-530. Nyitva: Hétfő 13-18, Kedd 9-12, 13-18, Csüt. 9-12, 13-18, Pén. 13-18, Szó. 9-12.

FOCI

Sikeres, jó felkészülés után rosszul kezdődött számunkra a tavasz. A bajnokságban 4 vereséggel kezdtünk, majd döntelent játszottunk az Aszóddal és ezzel befejeződött kupaszereplésünk is. Nagy mértékben befolyásolja a szereplést a sok sérült, akiknek felépülési ideje bizonytalan: Less Tamás orrtörés, Nagy Csaba lábujjtörés, Balog László kéztörés, Tóth Ambrus vádli-sérülés, Fitt Roland hasfal húzóadás... és még folytathatnánk. Megvannak a gólhelyzetek, de az utolsó pillanatban mindig jön a rossz döntés, a hiba. Kihagyott helyzeteinkkel nem meccset, bajnokságot lehetne nyerni. Hét éve vagyunk az NB3 elitjében-törvényszerű,

TURA BIOTECH USA HÍREI

hogy jönnie kellett egy hullámvölgynek, amelyből együtt kell kimásznunk – együtt, csapatként működve, a szurkolók támogatásával. Sajnos a meccsre járókat is két csoportba kell sorolnunk: az egyik csoport a szurkolók, azok az emberek, akik a bajban is kiállnak a csapat mellett, mert a csapat most is a miénk, nemcsak akkor, ha szárnyal.

A másik csoport a néző, aki azért jön ki a mérkőzésre, hogy ünnepeljen, ha jól megy és megengedhetetlen hangnemben szidja a játékost, ha nem megy a játék, a gólszerzés. Azt a játékost, akit ezelőtt szinte a vállán hordozott.

Tura-Putnok

EREDMÉNYEK:

NB.III. Eger-Tura:2-0, FTC-Tura: 2-1,

Tura-Putnok: 1-4, Tura-Maglód: 1-2

Pest megyei Kupa: Aszód-Tura: 3-3

Horák Mária

AMATŐR FOCITORNA

A bagi megmérettetés egy hagyományos két napos februári focitorna amatőr csapatoknak. Az idei 16 csapatból két turai is volt: TVSK Öregfiúk és a Tim sport. Négy négyes csoportban selejtezők zajlanak, amely alapján csoportonként 2 továbbjutó van. Idén csak a Tim sportnak sikerült továbbjutni, majd a négyes döntőben megszerezni a 4. helyezést.

Tim sport névsora: (a kép szerint) Tóth M. Imre, Láng József, Szilágyi József, Gólya István, Sallai Zoltán, Diós Dániel, Sóti Attila

TURA 2003 TÉLZÁRÓ TEREMFOCI BAJNOKSÁG

A felnövő nemzedék testi és szellemi fejlődésének a legtöbbet a sport nyújthatja. Segít elviselni a kudarcot, helyén kezelni a győzelmet, önuralomra, és önfegyelemre nevel, ez nagyon fontos pont, a fejlődő gyerekek szocializálódásának útján. Ebben az egyre jobban elidegenedő világban, a sport példát ad, példaképet nyújt. A közösségben megélt pozitív élmények kihatnak egész életükre, és segítenek a közösségi identitás megerősítésében. Ennek felismerése és megvalósítása a mindenkorai felnőtt generációk kötelessége, és hosszú távon, többszörösen megtérül. – mondta el Vidák József, a Tura 2003 csapat vezetője a sikeres bagi kispályás bajnokság befejezésekképpen.

– *Hogyan zajlott le a bajnokság?*

– „Sándor, József, Benedek zsákban hozza a meleget.” – mondta József. Az idén megállja helyét e népi mondás, véget ért a zord tél és vele a turai csapatoknak is véget ér a minden évben visszatérő, „Canossa járása” a vidéki tornatermekbe. Tóalmás, Hatvan, Gödöllő, Kóka, Galgahévíz és még ki tudja, hány helyre kényszerülnek eljárni spor-

tolni a csapatok. Sajnálattal kell tudomásul vennünk, hogy mint ahogy játszóterünk sincs, nincs tornacsarnokunk sem. Ennek ellenére Turának van a környéken a legtöbb kispályás csapata. Ezek a lelkes, amatőr futballisták remek közösséget alkotnak, és mint kis sejtek építik és nevelik a mellettük felnövő fiatalokat. Március 20-án Bagon rendezte a Tura 2003 csapat télzáró kispályás teremturnáját a Támogatók, MTV, Duna TV, Magyar Rádió és a Tura 2003 csapat öregfiúk és fiatal csapatainak részvételével. A jó hangulatú, nagy iramú, sportszerű mérkőzéseket csak a lelkes, jócskán a nyugdíjas korban levő bíró sérülése zavarta, mert a mérkőzés hevében belefejtelt egy magas labdába,

Tura 2003 Junior

Tura 2003 Senior

el felejtve, hogy szemüveget hord, így a szemüvege felsértette a homlokát. Szerencsére a régen Tura csapatának hálóját védő, és sportklubunk egykori népszerű elnöke, a mai napig futballozó Varjú Mihály nagyszerűen pótolta őt.

– *Milyen eredmények születtek a mérkőzéseken?*

– A tornát nagy küzdelemben a Támogatók csapata nyerte, az MTV csapata ellenében itthon tartva a kupát, melyet Tóth Gábor bagi polgármester, rendezvényünk védnöke nyújtotta át a többi csapatnak is. A baráti beszélgetések mellett, gyorsan elfogyott a nagyszerű turai birsalma-, szilvapálinka és a sok szendvics is. Köszönjük az önzetlen szervezői segítségét és a kupák felajánlását Tóth-M. Imrének, akinek jó minőségű sportruháit évtizedekig hordhatjuk.

Takács Pál

SAKK – SZOROS GYŐZELEM: BIATORBÁGY – GALGAVIDÉK 4,5:5,5

Ha egy ponttal is, de megnyertük a találkozót, melynek amiatt örülünk leginkább, mert a tabellán előttünk álló Biatorbágy sakkcsapatát sikerült nagy küzdelemben legyőznünk. Kezdjünk a nyerő emberekkel! Kapitz Tibor ezúttal a 8. táblán nyert sötéttel egy eléggé furcsa felépítést követő megnyitás után. A korai Fg4 kirohanás a lengyel Trompovsky nagymesterről elnevezett megnyitására emlékeztet, csak eredetileg világossal (2.Fg5 formájában) történik ez az érdekes (és kellemetlen) lépés. Az ellenfél szokásos fejlődését megzavaró futóakcióval Tibor megszerezte a megnyitási előnyt, majd az egészségesen kifejlődött tisztok közreműködésével azonnal kihasználta ellenfele pontatlanságait. Mindez meghozta Tibor számára azt az anyagi előnyt, melynek érvényesítése – tanári módon – nem jelentett gondot „aranykezű” játékosunknak, aki folytatta nyerősorozatát, s továbbra is 100%-os teljesítménnyel ontja a pontokat csapatunknak. Egy táblával előbb László Béla bácsi tologatta a figurákat, s az ellenfél „magas labdáit” lecsapva ő is nyerésre tudott ját-

1. Tóth Máté	0,5:0,5
2. Virganc Roland	1:0
3. Kuthi Balázs	1:0
4. Bényi András	1:0
5. Kronovetter Márton	0:1
6. Kánai Ádám	0:1
7. László Béla	1:0
8. Kapitz Tibor	1:0
9. Kapitz Dominik	0:1
10. Téglás Mátás	0:1

szani. A 4. táblán Bényi András a stílusának megfelelő „adok-kapok” játék közben szőtt finom matthálót, melybe az ellenfél gyanútlanul belesétált. A rendkívül éles játék mindenképp pontos számolást igényel, s úgy látszik, Andrisnak ez erőssége, mert jól számol a középjáték bonyodalmaiban. Kuthi Balázs is „magára talált”, minthogy az általa világossal kedvelt Szicíliai-védelem zárt rendszerében korán szétszedte sötét királyállását. Ellenfelének sokáig az „egy legjobbat” kellett húznia, hogy elkerülje a mattot, ami ugyan sikerült neki, de sok energiáját emésztette fel. Ekkor Balázs a taktikai eszközöket mellőzve pozíciós gyengeséget varázsolt ellen-

fele centrumába, majd aktív bástyajátékkal gyalogot és tisztet nyert ellenfelétől, aki ezek után azonnal feladta a játszmát. A 2. táblán Virganc Roland „operált” a Holland-védelem Kőfal rendszerében, amit „Colos” már behunyt szemmel is nyerésre tud játszani, ha bárki is igénytelenül kezeli ezt a felállást. Az ellenfélnek most is hatalmas nyomást kellett elviselnie, nem csoda, hogy „Colos” három gyalog előnnyel tudott lebonyolítani nyert végjátékra, s már úgy is győzött, hogy „kihagyta” az azonnali nyerő húzásokat. Az első táblán remi született, miután az ellenfél huzamos „nyomorgás” után talált egy szép tisztáldozatot, s ez a taktikai fordulat már őt hozta előnybe. Ám az „örökös sakk” motívum benne volt a vezér végjátékban, s igazságos döntetlen született.

A csapat eleje most jól játszott, sajnos középen és a legvégén voltunk kicsit gyengébbek, ahol legfiatalabb, kevésbé rutinos, kicsit kapkodó ifi játékosaink ültek. Bízunk benne, hogy előbb-utóbb lehiggadnak majd ők is, miáltal mélyebb és átgondoltabb játékot tudnak majd produkálni.

tóthmáté

MESTEREK VERSENYE

Február 18-án került sor a XII. Bramac Tetőfedő Bajnokság díjátadó ünnepségére, ahol két kategóriában hirdettek győzteseket. Az 'új' illetve 'felújított épületek' kategóriában kiírt pályázati felhívásra összesen 257 pályamű érkezett az ország minden részéről. A 'Felújított épületek' kategóriában pályázott ifj. Lajtos János a GALGA COOP épületével, amit Dora háznak is neveznek Turán. A Hódfarkú Protector betoncserep felhasználásával készült munkáját a zsűri az I. helyezéssel jutalmazta.

– A *nem mindennapi siker kapcsán kérdeztem a tetőfedő mestert a kezdetekről és a pályázatról*

– A szakmunkásképző elvégzése után egyéni vállalkozóként dolgoztam, majd 1998-ban megalapítottuk a Turai L és L Kft-t, mely családi vállalkozásként működik. A BRAMAC Kft.-vel 2002-ben kerültünk kapcsolatba. Különbéféle cserepekkel történő tetőfedést, valamint fóliahasználatot, légrések kialakítását, csatornarendszerek alkalmazását sajtóítottuk el, és ezekből elméleti és gyakorlati vizsgát tettünk.

Ilyen volt...

Ilyen lett

Sikeres vizsga eredményeként az ország területéről 164 fő, ill. cég köthetett szerződést a Bramac Kft.-vel, mint tetőfedő rendszeremester. Jelenleg 135 fő, ill. cég szerepel a Bramac honlapján ahol leendő vásárlóinak ajánl megfelelő képzett szakembereket.

– *Hogyan zajlik le egy ilyen verseny?*

– A zsűri alaposan átnézi a benyújtott anyagot, és értékeli. Nézik a bonyolultsági fokot, a kivitelezést, szakmai szemmel. A cserépgyár folyamatos fejlesztései, új tetőcserepek gyártása illetve naptetőik forgalmazása következtében 3 évente folyamatos továbbképzésen kell részt vennünk, mely után ismételt rendszeremester vizsgátétel szükséges. A tetőfedő bajnokságra az év során kivitelezett tetőfedésekkel lehet pályázni. A helyezésre érdemesnek tartott

épületeket a helyszínen is megnézik. Verszpremről jönnek ki a tetőfedő szakiskola tanárai, és meggyőződnek a pályázatra benyújtott épület kivitelezésének színvonaláról. A munkáim előtt lefotózom a régi épületet, annak állapotát dokumentálom, hogy össze lehessen hasonlítani az általunk készített tetővel. Az első két helyezett kijut a tetőfedő világbajnokságra, melyben tíz ország szerepel és szintén a Bramac szervezi. Tavalyelőtt az aszódi GALGA COOP épületével harmadik lettem a pályázaton, az idén pedig első a turai épülettel. Sajnos a gazdasági válság miatt az idén nem szervezik meg a világbajnokságot.

– *Az első helyezéshez gratulálok és további sok sikert kívánok!*

Sára Tamás

Forrás: www.bramac.hu

A mosoly értéke FOGAINK egészsége

A MOSOLY A LEGVONZÓBB TESTI ADOTTSÁG:

- Gazdaggá teszi azokat, akik kapják, és nem juttatja koldusbotra azokat, akik adják.
- Egy pillanatilag él csak, de emléke néha örökké megmarad.
- Senki sem olyan gazdag, hogy meglesse nélküle, és senki sem olyan szegény, hogy ne lenne gazdagabb tőle.
- Táplálja a jóakaratot és boldogságot teremt.
- A barátság biztos jele.
- Pihenés a megfáradt embernek, napfény a csüggedőnek, világszere a szomorkodónak, és a természet legnagyobb ellenszere a bajokkal szemben.
- Nem jelent földi javakat, nem lehet megvenni, kölcsönadni, ellopni, csak önként lehet odaadni.
- Ha valaki túl fáradt ahhoz, hogy tudjon mosolyogni, legalább Te nézz rá derűsen!
- Senkinek nincs annyira szüksége rá, mint annak, aki maga már nem tud mosolyogni! Hát mosolyogj!

SZÉP EGÉSZSÉGES ÍNY ÉS ÁPOLT FOGAK NÉLKÜL VISZONT NEM LEHET MOSOLYOGNI!

A jó fog öltöztet, magabiztossá tesz, és igényességet tükröz! Ezek a hatásos aprító eszközök a kiindulási pontjai a táplálék lebontására irányuló hadjáratnak. Tejfogaink megjelenésekor már a maradék fogak is az ínyben sorakoznak, ezért már kicsi korban meg kell tanítani gyermekünket a helyes fogápolásra! Ha a tejfogak elszuvasodnak, már az állandó fogak is betegen bújnak ki, PEDIG EZEKRE MÁR ÉLETÜNK VÉGÉIG SZÜKSÉG LENNE! (Egy világstatisztikában olvastam, hogy ma Magyarországon a sors által adományozott, 32 fogból átlag 9 fog jut egy emberre! Hová lesz a maradék 23 fog?) Ápolás hiányában kilyukad, meglazul, kihullik.

Ínyünkben található a foggyökér, felette a korona, amit zománcreteg fed – ez a legkeményebb anyag, amit a szervezet képes előállítani. Mai világunkban azonban igen sok rendellenesség tapasztalható. Az idő előtti fogpusztulás a NEM KIELÉGÍTŐ SZÁJÁPOLÁS (vagy az egyáltalán el nem végzett szájjápolás) és a túlzott cukorfogyasztás eredménye. Ha a kilyukadt fogat azonnal betömetjük, nem kapunk halmazati büntetést, de ha elhanyagoljuk, félmilliókba kerülhet a teljes fogpótlás!

HOGYAN ELŐZZÜK MEG A FOGBETEGSÉGEKET?

– Mossunk naponta alaposan fogat, kétszer. Legalább 2 percig a jó minőségű fogkefét körkörös mozgattal elöl-hátul, alul-felül, kívül-belül. Ezáltal a fogak felületén és a fogközökben lévő plakkot

(lepedéket) eltávolítjuk! A lepedéket a szánkban élő 10 milliárd baktérium okozza, amik a fog felszínén, ínyen, nyelven összekapcsolódnak és puha tapadó bevonatot alkotnak. Ha nem távolítjuk el, a baktériumok által termelt SAVAK megbontják a fogzománcot és kilyukasztják a fogat. (Nincs annál szánalmasabb, ha beszélgetőpartnerünk hátrahőköl, vagy fejvesztve menekül, ápolatlan leheletünk „szagától”, amit saját magunkon soha nem érzünk meg.) Fogagyunk begyullad, fogaink kimozgósodnak, kipotyognak.

– **FOGSELYEM:** A tökéletes szájhigiénia fontos eszköze. A szorosan elhelyezkedő fogközökből távolítja el a lepedéket, onnan ahová a fogkefe sörtéi már nem tudnak behatolni. Használata: Tépjük le egy kb. 40 cm hosszú darabot. Tekerjük fel két mutatóujjunkra úgy, hogy 5 cm maradjon szabadon. Vigyük a fogközbe az ínyig, feszítsük fogunk felszínére és húzzuk fel a fogközből. Segítségével, megelőzzük a fogkő képződést, ínygyulladást, tályog fogagy gyulladást, ami még az étkezést is lehetetlenné teszi.

– **SZABÁLYOZTASSUK FOGAINKAT,** ma már nincs korhatár a fogszabályozó viselésére (éjszakai is van).

– **SZÁJSEBEK ESETÉN** forduljunk azonnal orvoshoz. (Vezető rákhalálzási ok) **UGYANIS AZ ÍNY NEM FELEJT!** A károsító hatások összeadódnak, a méreganyagok a test más részeibe jutva, szívizomgyulladást, ízületi bántalmakat, teljes vagy részleges hajhullást... stb. okozhatnak!

– **HA NEM JUTUNK FOGMOSÁSHOZ,** az alma harsogó rágása is lesűrolja a lepedéket.

– **A CUKORMENTES RÁGÓGUMI** is tisztít a nyállal, **HA DISZKRÉTEEN ZÁRT SZÁJJAL, NEM BESZÉLVÉ,** nyálat fröcsöggetve, gusztustalanul rágózunk, és használat után nem felragasztjuk, hanem papírba csomagolva szemébe dobjuk.

– **CSÍNJÁN BANJUNK** a fogfehérítéssel is, bízzuk fogorvosra.

– **ÉVENTE KERESSÜK FEL** a fogorvosunkat!

– **VÁLTOGASSUK A FOGKRÉMET,** kaphatóak már érzékeny fogakra, saverózió elleni, fogkő elleni, ínyvérzés elleni stb. típusok is.

FIGYELJÜNK, CSELEKEDJÜNK, LEGYÜNK IGÉNYESEK, HA VAN VAGY NINCS EGYETLEN FOGUNK SEM, AKKOR IS MOSSUK A SZÁNKAT, NYELVÜNKET, ÍNYÜNKET ÉS EZUTÁN MOSOLYOGJUNK EGÉSZSÉGES ÖNBIZALOMMAL TELVE! SIKERÜLJÖN!

Utóirat: Fogügyben most én is kissé „hiteltelen” vagyok, mert van egy foghíjam, de dolgozom a megoldáson. Nem papolhatok, ha nem aszerint élek.

Lendvai Mártonné
06/30/6564585

A TURAI HÍRLAP POSTALÁDÁJÁBÓL

Köszönöm Doktornő!

Húsvét szombatján kezdett fájni a derekam. A fájdalmam nem szűntek, sőt hétfőn úgy megerősödtek, hogy mozgásképtelen lettem. Nem szívesen (Húsvét hétfőn ne zavarjak senkit), de végső megoldásként hétfőn délben felhívtam az orvosi segélyszolgálatot. DR. BALATONI GYÖNGYIKE volt szolgálatos. Hamarosan meg is érkezett, kikérdezett, megvizsgált, utána injekciót adott, ami nagyon hatásos volt!

Jól esik okkal bízni (a mai mostoha körülmények közepette) az „Egészség Ügyben”, ahol odaadó, fáradságot nem kímélő lelkes emberek dolgoznak! (Sokszor megfelelő anyagi elismerés nélkül.) Elismerésem a turai egészségügy minden odaadó munkatársának!

Tisztelettel: Sziráczki István (Tura)

Köszönet a HIT Gyülekezetének!

A Hites Adakozók aszódi Szervezete a Turai Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal karitatív akció keretében, ruhát-cipőtartó élelmiszert osztott rászoruló családoknak. A Szolgálat munkatársai, minden érintett nevében köszönik az adományokat! Reméljük továbbra is számíthatunk a Hit Gyülekezetének támogatására a szegénység enyhítésére irányuló erőfeszítéseinkhez!

Köszönettel: a Szolgálat munkatársai

Helyreigazítás

Márciusi lapszámunk 4. oldalán, „A csapadékvíz lakóingatlanokon történő elvezetése” című cikkünk ábráinak sorszámozása ellenkező sorrendben történt. A hibáért szíves elnézést kérünk olvasóinktól.

Coop Coop Coop Coop Coop

MÉG TÖBB AKCIÓ MÉG KEDVEZŐBB ÁRAK

2010. 04. 15-től 2010. 05. 02-ig

Ízelítő az akcióból:

AKCIÓ

AKCIÓ

Finomliszt COOP 1 kg **69,-Ft**
Napraforgó étolaj Familla 1 l **299,-Ft**
UHT tej 1,5% 1l Euromilk, v. Madeta **129,-Ft**

Gyermelyi tészta 4toj. 500g rövidcső,szarvacska	259,-Ft	Cillit Bang felület-penész spray 750ml	999,-Ft
Milka Alpesi tejszokoládé 100g	199,-Ft	JAR mosogató lemon 500 ml	269,-Ft
Knorr májgombóclevés csigatésztaival 64g	179,-Ft	Tomi Kristály m.por komp. 2 kg	899,-Ft
Knorr tyúkhúslevés kocka 60g	179,-Ft	Amodent fogkrém eredeti íz 100ml	199,-Ft
Delikát ételízestítő 75g	119,-Ft	Baba tusfürdő lanolinos 400 ml	479,-Ft
Arany Ászok sör f.üv. 0,5 l	155,-Ft +üv.	COOP félzsíros tehéntúró 250g	199,-Ft
BB Spumante pezsgő édes 0,75 l	699,-Ft	Danone K. és F. jogh. 4x125g több íz	199,-Ft
Soproni sör dob. 0,5 l	179,-Ft	Kométa Mindennap F. házi disznósajt	1399,-Ft/kg
Rákóczi sör dob. 0,5 l	139,-Ft	Magyar tejföl 20% 350 g	159,-Ft
Kristályvíz 1,5 l PET dús, mentes, enyhe	89,-Ft	Surjány Miklós kolbász	949,-Ft/kg
Pepsi Cola extra széns. üdítő PET 2,5 l	299,-Ft	Milky Way kakaós ital 180ml	99,-Ft
Rauch Bravo multivit. PET 1,5 l 12%	269,-Ft	Mizo vajkrém 250g natúr, magyar., póréh.	279,-Ft
Nescafé 3in1 Ricoré tasakos 10x18 gr	399,-Ft	Tihany Camembert natúr 125g	299,-Ft
Jacobs Merido aroma vák. ór. Kávé 250g	399,-Ft	Linco light margarin 500g	199,-Ft

SZENZÁCIÓS HÉTVÉGI ÁRAK!

Olympos mandarinital 1,5 l	199,-Ft	Steffl dob. Sör 0,5 l	149,-Ft
Olympos sárgarépa-narancsital 1,5 l	199,-Ft	Trappista sajt Ammerland	899,-Ft/kg

A feltüntetett árak bruttó árak és a készlet erejéig érvényesek! Az esetleges nyomdai hibákért felelősséget nem vállalunk.

Friss, minőségű baromfi- és sertéshús a COOP-nál!

VÁLASZD A BRINGÁT! CRITICAL MASS TURÁN A FÖLD NAPJÁN: ÁPRILIS 22-ÉN

- A Szép Turáért Egyesület,
  - a Turai Tekergők Társasága,
  - a Zöldszíves Környezetvédelmi Szakkör
- 2010. ÁPRILIS 22-ÉN (CSÜTÖRTÖKÖN) 16 ÓRÁTÓL TURA VÁROS KÖRBE KERÉKPÁROZÁSÁRA HÍVJA A LAKOSSÁGOT 10-99 ÉVES KORIG.**

Célunk: felhívni a figyelmet a mindennapos kerékpározás fontosságára. A kerékpáros közlekedés növekedésével a városközpontot érő forgalomterhelés csökkenne. Szeretnénk megmutatni, hogy kerékpárral is el lehet jutni a város egyik végéből a másikba, sőt nem környezetszennyező és sportolási lehetőség is.

Aki csatlakozni szeretne a felvonuláshoz, készítse elő ÜZEMKÉPES állapotba a kerékpárját, szerezzen be ZÖLD PÓLÓT és LÁTHATÓSÁGI MELLÉNYT.

AZ ÚTVONAL

Gyülekező: 15.30-tól a vasútállomás mellett

Indulás: 16.00 (Szent István út - Köztársaság út - Toldi út - Magdolna út - Rákóczi út - Szőlő út - Damjanich út - Puskin tér - Vácszentlászlói út - Aradi út - Zsámboki út - Arany János út - Kossuth Lajos út - PIAC TÉR) Itt rövid pihenő és a kerékpárok magasba emelése.

Azon résztvevők között, akik végig kerékpározzák az egész távot, **1 db kerékpár kerül kisorsolásra.**

A kerékpárt a Szép Turáért Egyesület ajánlja fel.

Az útvonal bármelyik részén lehet csatlakozni kerékpárral!

Mindenki saját felelősségére vesz részt a rendezvényen!

10 éven aluli gyermekek csak szülei kíséretében vehetnek részt!

Az utakon a biztonságos haladást a Polgárőrség segíti.

TALÁLKOZZUNK ÁPRILIS 22-ÉN!

Szervezők:

Jenél Csabáné, a Szép Turáért Egyesület elnöke, a Zöldszíves Környezetvédelmi Szakkör vezetője

Kís Gábor, a Szép Turáért Egyesület tagja, a Turai Tekergők túraszakkör vezetője

A FALUGAZDÁSZ FOGADÓÓRÁI Turán május 21-ig szünetelnek. Az ELSŐ ALKALOM MÁJUS 26., addig az aszódi irodában lehet ügyeket intézni (Aszód, Pesti út 27. 06-28/400-190)

HIRDESSZEN A TURAI HÍRLAPBAN!

A hirdetési díj kifizetése történhet átutalással, csekken vagy személyesen Tura Város Polgármesteri Hivatala pénztárában (hétfőtől-csütörtökig: 9-12 és 13-15 óráig, pénteken 9-12 óráig).

1/1 oldal	34 500 Ft
1/2 oldal	17 250 Ft
1/4 oldal	8 625 Ft
1/6 oldal	6 000 Ft
1/8 oldal	4 800 Ft
apróhirdetés	60 Ft/szó

A számlázáshoz szükséges, a hirdetésfelvétel által rögzítendő adatok:

- ▶ hirdetés igényelt mérete,
- ▶ hirdetés igényelt lapszáma,
- ▶ számla vevőjének neve, címe és adószáma,
- ▶ fizetés módjának kiválasztása,
- ▶ számla postázási címe.

HIRDETÉSFELVÉTELI LEHETŐSÉGEK:

- **TURA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI HÁZ**
E-mail: kultura@vnet.hu Telefon: 06-28/580-581 vagy 06-30/638-4603
- **VÁROSI KÖNYVTÁR TURA**
E-mail: turakonyvtar@citromail.hu Telefon: 06-28/580-530
- **ÉLIÁS ZOLTÁN**, E-mail: eliaszoltan@t-online.hu Telefon: 06-30/407-8786

TÖRD A FEJED!

1	2	3	4	5	6	7
8					9	
Ö			É		E	
10		11	12	13		
14					15	16
17			18			
19	20			21	22	
23		24			25	

150 éve, 1860. április 8-án hunyt el: SZÉCHENYI ISTVÁN
TŐLE IDÉZÜNK: „Azokból a kövekből, melyek utunkba gördülnek, egy kis ügyességgel (függőleges 4.) építhetünk.”

„Nem vagy szabad, míg önmagadért élsz, mert (vízszintes 8.) rabja maradsz.”

„Az (függőleges 9.) annyit ér, amennyit használ.”

VÍZSZINTES 1. Petéit, húsrá, sebre rakó aranylőan zöld színű rovar (Lucilia caesar). **8. Szó a második idézetből.** **10.** Büntető Törvénykönyv. **12.** Afrikában honos, tigrisnél kisebb, sárgásbar-na bundájú macskaféle ragadozó (Felis concolor). **14.** Svájci fényképezőgép márka. **15.** Bánat. **17.** ... missa est! = menjetek! A latin szertartású liturgiában a mise végét jelző búcsúzás. **18.** Eszköz (pl. tornában) v. vegyi anyag. **19.** Ne használj fegyvert! **22.** –re toldalék párja. **23.** Simit, egyenget (festendő falat).

FÜGGŐLEGES 1. Itt halt meg Széchenyi. 2. Tészták, saláták ízesítésére való folyékony készítmény. **3.** Néma Géza (!) **4.** Szó az első idézetből. **5.** Kötőszó. **6.** Tömeg egyik mértékegységének jele. **7.** Fordítva: költőnk (Endre) **9.** Szó a harmadik idézetből. **11.** Észak-németországi kikötőváros. **13.** Uljanovszki autógyár terepjárója. **16.** Európát Ázsiától elválasztó hegység. **20.** Távolodást kifejező igeikötő. **21.** Ajtó része (!) **24.** Spanyol gépkocsijel. **25.** Kérdőszócska.

Beküldendők a vastagon szedett sorok V.8., F.1., F.4., F.9. megfejtése! A megfejtéseket postai úton a szerkesztőség címére vagy személyesen a művelődési házba várjuk május 9-ig. Márciusi rejtvényünk helyes megfejtése: V.1.: A haza minden előtt, F.7.: Kőlcsey Emléklapra.

A szerencsés nyertes: **Varjúné A. Eszter (Tura, Bartók B. u. 8.)** Gratulálunk! Nyereménye 2.500 Ft értékű COOP ajándékutalvány, melyet személyesen vehet át az értesítést követően a művelődési házban.

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVI LAP

Felelős kiadó: Tura Város Önkormányzata Bartók Béla Művelődési Ház

Levélcím: Bartók Béla Művelődési Ház 2194 Tura, Bartók tér 3.

Telefon: 06-28/580-581 vagy 06-30/638-4603

Felelős szerkesztő: Seres Tünde

Szerkesztőségi tagok: Köles Tamás, Kuti József, Pálinkás Ildikó, Pető János, Szénási József, Takács Pál

Tördelés: ROSENAL Kft., Szabados Tamás

E-mail: turaihirnap@tura.hu vagy kultura@vnet.hu

Nytsz: B/BHF/567/P/91

Készült 3 000 példányban a ROSENAL Kft. nyomdaüzemében Valkón Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Nyomatott változat ISSN 2061-4063

Online változat ISSN 2061-4071

www.tura.hu